

Pol da Rom Amin do Papia Mandagit

But piso gen

Pol da papia on mandagit, nido Pol kiñ kokup pap Rom uñudon pañmuwukbi egipgwit uñun pindat do nandagit. Uñudon bisap pisipmisok egek don Spen miktimon kiñ Gen Bin Tagisi yan tenjenok do nandagit. Do mibiltok on papia nañ kalip yipban kigit. On papiagwan Pol da Kristo dakon Gen Bin Tagisi do pakyañsi yan tenjenosok, ae Yesu yolyol amin da ni anpak bañ ani uñun do yosok.

Mibiltok Pol da gildat tagi yan yoyiñek ae Piñkop da Rom pañmuwukbi pañpulugosak do bisit pi asak uñun do yoyigít. Añek papia on mandagit dakon mibili yan yagít, “Nandan gadat agak kosiron dagin Piñkop da dabilon miñat aminyo kilegi dago-mañ” (1.17). Pol da yan yosok, Juda amin bo ae Amín Nwakñwari Kabi kisi yokwi pakpak gin. Do Piñkop da nandan yawok yomiñek yokwikon bañ timitjak kosit uñun kalonjisi kinda gin. Amín kinda Yesu Kristo nandan gadañ imjak amín Piñkop da yokwikon nañ abidokdisak, aňakwan uñun amín Piñkop dakon notnisi dagokdisak, ae Yesu Kristo dakon sami ae padik padikyo dagokdisak.

Piñkop da amín kinda yokwikon nañ abidosak kañ, egip egipni kalugisak. Piñkop uñun gat egakwan Wupni uñun aminon tugosok. Do yokwi ae kimot da uñun amín abin yipjak dakon tapmimni minisi. Kilapmi 5 mon da 8 ron Pol da gen

teban dakon mibili yosok, ae Telagi Wup dakon tapmimni Yesu nandañ gadañ imaj aminon pi asak uñun do yosok.

Kilapmi 9 non da 11 non Pol da jigini madep kinda do yosok. Pol iyı Juda amin kabikon nani kinda. Juda amin uñun kalip Piñkop da iyı do manjigit. Mani Juda miñat aminyo morapmi da Yesu manji imgwit. Amin Nwakñwari Kabi morapmi da Yesu dakon pañdetni dagawit, mani Juda amin dima. Pol da yan yosok, Gulusuñ uñun Juda amin iyi dakon. Piñkop da yo madep uñun iyikon ak do nandagit uñun dima kañba pisagit. Mani Pol da Juda miñat amin kabi Yesu dakon miñat amin kabikon don abin sañbekdañ yan nandagit.

Gen mibi do Pol da pañmuwukbi ni añpak bañ ani uñun do yosok. Pol da amin do but dasi galak tan yomyom añpak ani uñun do morapmisi yosok. Ae Piñkop dakon pi agak dakon añpak do yosok, ae gapman da yongamgwan egip egip, ae amin pañpulugok añpak gat do yosok.

*Nandañ gadat kosiron dagin Piñkop da dabilon
amin kilegisi aman
(Kilapmi 1-4)*

Pol dayabekbi pini do yosok

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon oman monji da papia on mandisat. Uñun da nak yabekbi pi aben do yan namgut, ae Piñkop dakon Gen Bin Tagisi yan teñteñok aben do manjiñ nepgut.

² Kalip Piňkop da Gen Bin Tagisi uňun do yan teban tok aban kombi amin da gen uňun Piňkop da telagi papiakon mandawit.

³ Gen Bin Tagisi uňun da Monji do yosok. Uňun amin daganek Kila Amin Madep Dewit da kabikon da altagit.

⁴ Ae Piňkop da kimoron nań aban pidagít bisapmon Telagi Wup da Amin Taginin Yesu Kristo uňun Piňkop dakon Monji tapmim madepni tan imisak yanşı noligít.

⁵ Yesu da pi agit do ańek Piňkop da nin do yotagisi ań nimińek yabekbi pi ańeń do yan mudanń nimgut. Nin da yan yomno Amin Nwakijwari Kabikon amin morap Yesu nandań gadań imińek geni guramigakwa man madep pasak do ańek nin manjınń nipgut.

⁶ Jiyo kisi yan ilit nandańek Yesu Kristo da kabikon sańbewit.

⁷ Rom amin, Piňkop da ji do but dasi galak tan damińek iyı dakon amin kabı ani do yan damgut. Nak on papia ji do mandanń damisat.

Piňkop Datnin ae Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandań yawotni gat ae but yawotni gat jikon tosak do bísit asat.

Pol Rom amin pindat do nandagit

⁸ Nak mibiltok yan dayisat. Miktimi miktimi amin morap da ji dakon nandań gadat do madepsi yon, do ji do nandańek Yesu Kristo da manon Piňkop ya yanşı iyisat.

⁹ Piňkop iyı nandisak, bisapmi bisapmi ji do nandańek bísit asat. Nak Piňkop Monji dakon Gen

Bin Tagisi yan tenjenjok asat uŋun but dasi nandaj kimagek asat.

¹⁰ Nak bísit yan iyisat, jikon apben do nandisak kaŋ, kosit kínda yipmaŋ nabán jikon tagi apben.

¹¹ Nak ji dandak do galagisi nandisat, nido wupji dakon yo tagisi di dabo paŋek tebaasi atni do nandisat.

¹² Nandak nandakno yan tosok, ji dakon nandaj gadat da nak anṭeban aŋakwan nak dakon nandaj gadat da ji paŋteban asak.

¹³ Not kabí yanſi nandani, nak bísap morapmí jikon ap do nandagím. Nido Amín Nwakñwari Kabikon pi abo nandaj gadat awit uŋudeŋ gín jikon ak do nandisat. Mani bísap morapmí yo diwari da kosit sopmaŋ namaŋ.

¹⁴ Piŋkop da pi namgut uŋun Grik amín, ae Grik amín díma, ae nandaj kokwini kilegi amín, gat ae nandaj kokwini tagi díma amín, uŋun kísi paŋpulugokeŋ do pi namgut. Uŋun amínon pi díma aben kaŋ, gomano toŋ yan asak.

¹⁵ Yan do aŋek Rom amín jiyo kískon Gen Bin Tagisi yan tenjenjokeŋ do galagi madepsi nandisat.

Gen Bin Tagisi uŋun Piŋkop dakon tapmimni

¹⁶ Nak Gen Bin Tagisi uŋun do díma mayak tosot. Nido, uŋun gen kagagwan Piŋkop dakon tapmimni tosok, do uŋun gen da amín morap nandaj gadat aŋ uŋun yokwikon baŋ tímíkdak. Mibiltok Juda amín tímíkdak, ae Amín Nwakñwari Kabíyo kísi tímíkdak.

17 Piñkop niañjon da amín kilegi yan niyísak uñun do Gen Bin Tagisi da nolisak. Nin nandañ gadat aŋapno uñun do aŋek Piñkop da amín kilegi yan niyísak. Wasok wasok uñun nandañ gadat, ae wasípyo kisi uñun nandañ gadat kalonjin. Gen kínda Piñkop da papiakon tosok uñun do yosok. “Amín kilegi uñun nandañ gadat aŋek egípdañ.”

Amín kisi morap da Piñkop manji ímgwit

18 Piñkop Kwen Kokup da aŋpaknín kokwin aŋek butjapni nolisak. Uñun da amín morap manji ímíñek aŋpak yokwi aŋ amín uñun do butjap madepsi nandañ yomísak. Uñun amín da aŋpak yokwi aŋek gen bami wítjíñba tonj.

19 Uñun amín Piñkop dakon mibili kili nandawit, nido Piñkop da iyí kili yoligit.

20 Piñkop da yo morap wasagiron da wiñ abisok ekwamañon uñun yo morap píndagek Piñkop dakon mibilni pasili tonj uñun nomansi píndakgañ. Piñkop dakon egíp egíp niañensi, ae tapmímni tok-togisi tosok uñun píndakgañ, do amín kínda da nak Piñkop díma nandañ ímisat yan yogogi míñisi.

21 Asi, Piñkop nandañ ímgwit, mani uñun Piñkopsi yan nandaŋek mani ankiſinjek ya yan iyík do díma nandawit. Nandak nandakni upbal tawit, ae nandañ kokwini tagi díma aŋakwa butni pilin tuk awit.

22 Nin nandañ kokwinin tagisi yan yawit, mani nandañ kokwini tagi díma amín dagawit.

23 Uñun da Piñkop tilimni toŋ egip egip teban egisak uñun manji iminjek díma gawak imgwit. Yum kaŋek amin egi kimak kimak amaŋ uñun dakon wupmi gat, ae minam, ae bit kílapyo gat, ae birombak mibili mibili dakon wupmi wasanek gawak yomgwit.

Miŋat aminyo da aŋpak yokwi mibili mibili awit

24 Yaŋ awit do Piñkop da yum pindagakwan yokwi dakon galaktok yolek notni da giptimon yumabi aŋpak iŋanisi aŋ aŋ awit.

25 Uñun amin da Piñkop dakon gen bami yipmaŋek top gen baŋ yolgwit. Aŋek Piñkop yo morap wasagit uñun manji iminjek yo morap wasagit uñun baŋ gawak yomiŋek omani aŋyomgwit. Mani Piñkop yo morap wasagit uñun naŋgin toktogisi aŋkisiŋ kimori. Uñun asi.

26 Uñun Piñkop manji imgwit, do Piñkop da yum pindagakwan aŋpak mayak mayagi ak do but kindap pawit. Aŋek miŋat da miŋat eyo dakon aŋpak yipmaŋek miŋat notni gat aŋpak yokwisi awit.

27 Ae wiliyo kisi miŋat eyo aŋpak yipmaŋek wili notni gat aŋpak díma agagi ak do but kindap madepsi pawit. Aŋek aŋpak yokwisi awit uñun da aripmon kobogi do yo yokwisi timikgwit.

28 Piñkop egisak yaŋ nandawit, mani manji iminjekwa Piñkop da yum pindagakwan iyí dakon nandak nandak yokwini yolgwit. Aŋek aŋpak yokwi díma agagi awit.

29 Uñun aŋpak yokwi mibili mibili aŋek, wagat wagat, ae nandaba yokwi tok, ae pindak galaktok,

ae amīn dapba kīmot dakon aŋpak, ae emat, ae top gen, ae gwayer̄ yok uŋun amīnon tugosok.

³⁰ Ae amīn paŋupbal ak do gen yokwi yoŋ, ae Piŋkop do nandaba yokwi tok aŋ, ae butjapmon da gen pap yoŋ, ae piabit tidoŋ aŋ. Ae aŋpak yokwi kalugi paŋalon aŋ, ae men̄ datyo dakon gen dīma guramīkgaŋ.

³¹ Uŋun nandak nandakni tagi mīni, ae iȳi dakon yan̄ teban tok geni yapmaŋgaŋ, ae bupmini mīni, ae dīwari yopyop aŋpak dīma aŋ nandaŋ.

³² Piŋkop dakon gen teban kilegi da aŋpak yokwi uŋuden aŋ amīn si kīmotni do yosok uŋun nandaŋ, mani yum kaŋek uŋun aŋpak yokwi morap sigin aŋ. Ae uŋun gin dīma, amīn dīwari da uŋun aŋpak yokwi aŋakwa si joŋīkgaŋ.

2

Piŋkop da amīn dakon aŋpakni kokwin kilegisi asak

¹ Ji amīn sugaręk aŋpakni kokwin aŋ amīn yan̄ dayisat, ji dīsi do suŋ kinda dīma agiimaŋ yan̄ yogogi mīni. Ji amīn sugaręk aŋpakni kokwin aŋ bisapmon, uŋun dīsiyo kīsi do yoŋ. Nido, aŋpak yokwi aŋ uŋun dīsiyo kīsi yan̄ gin aŋ.

² Nin nandamaŋ, Piŋkop da uŋuden amīn kokwinigek kobogi yokwisi yomisak, uŋun kokwin kilegikon da asak.

³ Gak amīn sugaręk aŋpakni kokwin asal, mani gagayo kīsi aŋpak yokwi yan̄ gin asal. Gak Piŋkop da gen yan̄ gaban tagi pulugaŋ kīkeŋ yan̄ nandisal, ma?

4 Piñkop da anpak yaworisi angamiñek kobogi tepmi dima gamiñek gak do jomjom anegisak uñun do nandabi yo ısalı asak, ma? Gak da but tobil abi do anek anpak yaworisi angamisak. Gak uñun dima nandisal, ma?

5 Mani, gak but teban anek but tobil ak do dima nandisal. Yañ anek Piñkop da kobogi yo yokwisi angamdisak dakon yo gaga madepsi pañmuuwuk kakwasal. Ae Piñkop da minjat aminyo gen kokwini kilegisi anjomdisak bisap madepmon butjap madepni anjalon anjakwan gak kobogi yokwisi timitdisal.

6 Piñkop da
“amın kalon kalon anpak awit da arıpmón kobogi yomin yomin akdisak.”

7 Amın diwari anpak kilegisi ak do pi madepsi an kimagek Piñkop gat Kwen Kokupmon tagisi egek man madep gat tilimni gat ae egip egip teban timit do wusik wusik an. Piñkop da uñun amın do egip egip dagok dagogi mını yomdisak.

8 Mani, amın diwari iyı doğın nandañek gen bamı manji iminjek anpak yokwisi an amın uñun Piñkop dakon butjapni abidokdañ.

9 Amın morap anpak yokwi an uñun jigi tepmiyo madepsi pakdañ. Mibiltok Juda amın da paba Amın Nwakıñwari Kabı kişi da pakdañ.

10 Mani, amın morap anpak kilegi an uñun tilim gat ae man madep gat ae but yawot gat timitdañ. Mibiltok Juda amın da timikba Amın Nwakıñwari Kabı kişi da timitdañ.

11 Nido Piñkop da miňat amin morap tilak kalonjikon gin kokwin asak.

12 Amin Nwakñwari Kabi Piñkop dakon gen teban díma abídawit, mani yokwi aba Piñkop da kobogi do yo yokwisi aŋ yomdisak. Ae Juda amin da gen tebani abídawit, do yokwi aba gen tebani uŋun yolek gen yaŋ yomdisak.

13 Nido, gen teban ısal doğın nandaŋ amin uŋun Piñkop da dabilon amin kilegi díma. Gen tebani guramikgaŋ amin baŋgin Piñkop da amin kilegi yaŋ yoyisak.

14 Amin Nwakñwari Kabi uŋun Piñkop dakon gen tebani díma abídawit, mani diwarı iyi da nandak nandagon da gen teban guramikgaŋ. Piñkop dakon gen teban díma abídawit, mani butnikon da aŋpak yokwi tagiyo iyi kokwinikgaŋ.

15 Uŋun da yaŋ nolisak, Piñkop dakon gen teban butnikon kili mandabi. Ae Piñkop dakon galak tok nandaŋ, do bisap diwarikon butnikon da sun aman yaŋ nandaŋ, ae bisap diwarikon tagi aman yaŋ nandaŋ.

16 Bisap kında apdisak, uŋun bisapmon Piñkop da Yesu Kristo obakon da amin morap kisi dakon aŋpak pasılıkon da awit uŋun kokwin akdisak. Gen Bin Tagisi yan teŋteŋosot uŋun da uŋun do yosok.

Juda amin gen teban da paŋpulugosak yaŋ nandaŋ

17 Juda amin ji yaŋ nandaŋ, Piñkop da gen tebani nin do nimgut, do nin do tagisi nandisak. Ae ji disi dakon man pawigek, “Nin Piñkop dakon notnisi ekwamaŋ” yaŋ yoŋ.

18 Ji Piñkop dakon galaktok nandaŋ. Ji gen teban dakon nandak nandak morapmi kili pawit, do aŋpak kilegi uŋjun tagisi yan yoŋ.

19-20 Ji yaŋsi nandaŋ teban ton, “Gen tebanon nandak nandak tagisi morap gat ae gen bamı gat timikgamaŋ, do nin amin dabili mini dakon kosit yolik amin, ae pilin tukgwan ekwaŋ amin dakon teŋteŋini. Nin nandaŋ kokwini tagi dıma amin gat ae miŋat monjiyo kisi dakon yoyiŋdetni” yan nandaŋ teban ton.

21 Asi, ji amin morapmi yoyiŋ dekgaŋ, mani mibili nido ji disi baŋ yoyiŋdet dıma aŋ? Amin kabو dıma noni do yoyaŋ, mani ji disi kabو dıma bo noŋ?

22 Ji “Yumabi aŋpak dıma ani” yan yoŋ. Mani disi yumabi aŋpak dıma bo aŋ? Ae ji kokup kıdat gawak yomyom do dımasi agagi yan yoŋ, mani Amiŋ Nwakŋwari Kabı dakon kokup kıdat gawak yomyom yutnon yoni kabو dıma bo timikgaŋ?

23 Ji disi dakon man pawigek, “Nin Piñkop dakon gen teban pakyansi nandamaŋ” yan yoŋ. Mani ji disi gen teban kırinjigek Piñkop dakon man abiŋ yiŋmaŋgaŋ.

24 Piñkop dakon papia da uŋjun aŋpak do yan yosok:

“Juda amin ji da aŋpak yokwi aŋ do aŋek Amiŋ Nwakŋwari Kabı da Piñkop dakon man abiŋ yiŋmaŋek jigelak gen yan iŋan.”

Giptim mandak dakon aŋpak bamısı

25 Asi, gak gen teban guramıkgi kaŋ, giptim mandak aŋpak uŋjun da aŋpak tagisi asak. Mani gen

teban kiriñitdal kañ, gak giptimgo dîma mandabi Amîn Nwakñwari Kabî yombem dagosol.

²⁶ Ae amîn kînda giptimî dîma mandabi da gen teban guramîkdak kañ, uñun amîn giptimî mandabi yombem.

²⁷ Asi, Juda amîn ji Piñkop dakon gen teban abîdawit, ae amîn da giptimji mandawit. Mani ji gen teban kiriñikgañ kañ, Amîn Nwakñwari Kabî dakon anjap tagi da Juda amîn ji amîn yokwi yan dolikdisak, nido iyî giptim mandak dîma añ mani gen teban guramîkgañ.

²⁸ Juda amînon da altanþi da Juda amîn bamisi dîma asak. Ae giptim mandak anjap uñun kwen giptim dakon yogin dîma.

²⁹ Amîn kînda Piñkop da butni kañban tagisi asak uñun amîn Juda amîn bamisi. Giptim mandak dakon anjap bamisi uñun Piñkop dakon gen teban guramît anjap da dîma añalon asak, Piñkop dakon Wup da amîn buron añalon asak. Uñun amîn amîn da mani dîma awîkwañ, Piñkop da mani awigisak.

3

Añpak yokwi da añpak tagi arîpmî dîma abiñ yipjak

¹ Do gak Juda amîn kînda kañ, uñun da niañon da gak anjpulugosak? Ae giptim mandak dakon anjap uñun da Juda amîn tagi pañpulugosok, bo dîma?

² Uñun da madepsi pañpulugosok. Piñkop da Juda amîn do yo tagi mibili mibili yomgut. Mibiltok uñun da geni kila ani do yomgut.

3 Asi, diwari da geni dîma guramîkgwit. Yanj awit do Piňkop da yanj teban tok agit uňun tagi kırinjijak?

4 Uňun dîmasi! Asi, amîn morap top amîn gin, mani Piňkop kalon gin bamî yogok amîn. Uňun do Piňkop gen papia da yanj yosok:

“Piňkop gak aňpak kilegikon da gen yanj namîsal.
Ae gen pikon gepni kaň teban tokdîsal.”

5-6 Nin dakon aňpak yokwinin da Piňkop dakon aňpak kilegisi nomansi aňteňteň asak kaň niaň yoneň? Piňkop da yokwinin dakon kobogi niban sunj asal yanj tagi iyineň? Uňun dîmasi! Uňun amîn dakon nandak nandak gin. Piňkop bisapmi bisapmi aňpak kilegikon da pi dîma asak kaň, niaňon da miňat amîn morapyo kokwin akdisak?

7 Amin diwari da yanj yoň, “Nak dakon top geno da Piňkop dakon geni bamisi aňteňteň aňek man madepni awigisak kaň, niaňon da amîn yokwi yanj nayıňek kobogi yokwi namîsak?”

8 Ae amîn diwari da gen yokwi yanj yoň, “Kili aňpak yokwi aňapno uňudon da aňpak tagi noman taňban.” Amîn diwari da yanba yokwi tok aň namiňek gen yokwi uňuden nak da yosot yanj yoň. Piňkop da kokwin agakni kilegikon da uňun amîn kobogi yokwisi yomdisak.

Amin kinda da aňpak kilegi kinda dîma asak

9 Do niaň? Juda amîn nin da amîn diwari yapmaňgamaň? Uňun dîmasi! Nak kili dolit, Juda amîn gat ae Amin Nwakñwari Kabî gat nin kisi yokwi dakon tapmim da nin tebai wamaňdak.

10 Uñun do Piñkop gen papia da yaŋ yosok:
“Amin kilegi kında dıma egisak. Minisi.

11 Nandak nandakni tagisi amin mını.

Kinda da Piñkop wiſinj kok do pi dıma asak.

12 Amín kísi morap Piñkop manji imiňek yokwi tawit.

Kinda da aŋpak tagi kında dımasi asak.”

13 “Gen kagani uñun kımakbi tamo yombem.
Top gen morapmí yon.”

“Tuŋon amín dakon pakbi emarı toŋ gen dulum-nikon da mon.”

14 “Bisapmí bisapmí amín jobit yomiňek paňtasik ak do gen yon.”

15 “Uñun tepmisi amín dapba kımotni do kwaŋ.

16 Uñun dukwan dukwan amín paňupbal aŋek jığı yom do akwaŋ.

17 Amín gat but kalon egip egip dakon mibili dımasi nandaŋ.”

18 “Uñun Piñkop do dımasi pasolgoŋ.”

19 Nin nandamaŋ, gen morap gen tebanon toŋ uñun amín morap gen teban da yoŋgamgwan ekwaŋ uñun da guramitni do toŋ. Do amín kında da “nak amín kilegi” yaŋ arıpmi dımasi yosak. Nin kísi morap miktımon ekwamaŋ Piñkop da dabılın diwarının toŋ.

20 Do gen teban guramit kosiron da amín kında Piñkop da dabılın kilegi dıma egisak. Dımasi! Gen teban da nin diwarının toŋ yaŋ nolisak, uñun gin.

Kristo nandaŋ gadaŋ iمان amín uñun amín kilegi

3:10: Kap 14.1-3; 53.1-3 **3:13:** Kap 5.9; 140.3 **3:14:** Kap 10.7

3:15: Ais 59.7-8 **3:18:** Kap 36.1 **3:20:** Kap 143.2; Ro 7.7; Gal 2.16

21 Mani abisok Piñkop da ni kosiron da amin kilegi yañ niyisak uñun nolisak. Uñun gen teban guramit kosiron da díma. Moses dakon gen teban gat ae kombi amin dakon papia gat da nianjon da kilek toneñ uñun do yankwok kili awit.

22 Miñat amin morapyo Yesu Kristo nandan gadañ iman uñun Piñkop da amin kilegisi yañ yoyisak. Kosit ɻwakñwari kinda díma tosok. Amín morap Piñkop da dabilon aríp gin.

23 Nido nin kisi morap yokwi agiman, ae Piñkop gat Kwen Kokup arípmi díma egípmi.

24 Mani Piñkop da nin do nandan yawok nimijek miñat aminyo kilegi yañ niyisak. Uñun Yesu Kristo da nin yumañ nañ nipgut do anek yañ niyisak.

25 Piñkop da Yesu kímagek yawini da miñat amin morapyo nandan gadañ imni uñun dakon yokwini wiriritjak do manjigit. Uñun agit da gen kokwin agakni uñun kilegisi yañ nolisak. Nido kalip miñat aminyo yokwi aba yo yawori an yomijek kobogi tepmi díma yomgut.

26 Ae abisok bisapmon iyi kokwin agakni uñun kilegisi yañ nolik do amin morap Yesu nandan gadañ iman uñun amin kilegi yañ yoyisak.

27 Do gen teban yolek uñun kosiron da nin amin kilegi díma aman. Pi kinda anek díma, nandan gadat kosiron dagin amin kilegi aman, do amin kinda da iyi do díma nandaban wígisak.

28 Nido nin nandaman, nandan gadat kosiron dagin amin kilegi aman. Gen teban yolyol kosiron da díma.

29 Piñkop uñun Juda amin dakon Piñkop gin?

Uñun dimasi. Uñun Amin Nwakñwari Kabı kisi dakon Piñkopni.

³⁰ Nido Piñkop uñun kalonji kindagin egisak, ae nandañ gadat kosiron da Juda amin giptimi mandabi ae Amin Nwakñwari Kabı giptimi dıma mandabi uñun kisi nandañ gadan iminjaka timikdak.

³¹ Do nandañ gadat anek gen teban yum konen? Uñun dimasi. Nin nandañ gadat bamisi anek gen teban jonikgaman.

4

Abraham da nandañ gadat aban Piñkop da amin kilegi yan iyigit

¹ Yan do nin babıknin Abraham do niañ yonen?

² Abraham anpak kilegi gin anek uñun kosiron da kilegi man pagit tam iyi mani tagi awikwan. Mani Piñkop da dabilon uñun kosiron da kilegi man dıma pagit.

³ Piñkop gen papia da uñun do niañ yosok? Yan yosok:

“Abraham Piñkop dakon gen do nandañ gadat aban amin kilegi yan iyigit.”

⁴ Amin pi anek tomni timikgañ uñun do but galak dakon yo yan dıma yomañ. Uñun tomni timikgañ yan yomañ.

⁵ Mani amin kinda pi dıma anek nandañ gadat asak uñun amin Piñkop yokwi pakpak kokwin anek kilegi man yomisak uñun da dabilon kilek tosok.

⁶ Dewit kisi da uñun do yagit. Amin anpak tagi ak do pi madep dıma aŋ uñun Piñkop da dabilon amin

kilegi dagon, ae uŋun da kisik kisik tagi ani uŋun do yagıt.

⁷ Dewit da yaŋ yagıt:

“Amin Piŋkop dakon gen tebani yapba gulusunuŋi uŋun yopmaŋ yomiŋek diwarini wíriríkdak uŋun amin kisik kisik ekwaŋ.”

⁸ Amin kinda yokwi aban Amin Tagi da kobogi im do saŋbeŋek díma nandisak uŋun amin kisik kisik ekwaŋ.”

⁹ Ji niaŋ nandan? Juda amin giptimni mandabi uŋun dagin gisami tonj ekwaŋ? Bo Amin Nwaklwarí Kabí giptimi díma mandabi uŋun kisi da gisami tonj ekwaŋ? Kisi bamot gisami tonj ekwaŋ. Nin yaŋ yomaŋ, Abraham nandan gadat aban Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit.

¹⁰ Abraham niaŋ aban Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit? Giptimni mandagit bo don mandagi? Uŋun giptimni díma mandaŋakwan Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit.

¹¹ Giptimni díma mandaŋek nandan gadat aŋakwan Piŋkop da amin kilegi yaŋ iyigit. Aŋek don Abraham uŋun amin kilegi kinda yaŋ dakon tilak do giptim mandak dakon aŋpak imgut. Yaŋdo, Abraham uŋun amin morap giptim díma mandaŋek Piŋkop nandan gadan iiba amin kilegi yaŋ yoyisak dakon datnisi egisak.

¹² Ae Abraham uŋun giptimi mandabi amin kabí dakon dat yo kisi egisak. Mani amin giptimni mandaŋek nandan gadat díma aŋ amin uŋun dakon datni díma egisak. Amin morap giptimni mandaŋek Abraham da giptimni díma mandaŋek nan-

dan̄ gadat agit yan̄ gin̄ nandan̄ gadat aŋ̄ am̄in̄ dakon datni eḡisak.

Piŋkop dakon yan̄ teban tokni uŋjun nandan̄ gadat am̄in̄ morap kisi do toŋ̄

¹³ Kalip Piŋkop da Abraham gat babikni gat do mikt̄im̄ morap kisi yom̄ do yan̄ teban tok agit. Abraham gen teban yolakwan uŋjun do aŋek yan̄ teban tok d̄ima aŋ̄ imgut. Nandan̄ gadat gin̄ aŋakwan am̄in̄ kilegi yan̄ iyin̄ek yan̄ teban tok aŋ̄ imgut.

¹⁴ Gen teban yolgaŋ̄ am̄in̄ dagin̄ Piŋkop dakon yan̄ teban tokni t̄imitni kan̄, nandan̄ gadat uŋjun yo isal̄i asak, aŋakwan yan̄ teban tokni uŋjun bam̄i m̄ini aŋ̄ mudokdaŋ̄.

¹⁵ Am̄in̄ da gen teban yapmaŋakwa Piŋkop da butjap nandan̄ yomisak. (Mani gen teban m̄ini kan̄, gen kiriŋit dakon diwarini m̄ini.)

¹⁶ Piŋkop da Abraham gat babikni don altaŋek eḡipdaŋ̄ uŋjun do nandan̄ yawok yomiŋek yan̄ teban tok aŋ̄ yomgut. Do Piŋkop da yo uŋjun manjiŋ̄ yomgut uŋjun t̄imit do nandan̄ gadat aŋek tagi t̄imitni. Uŋjun yo gen teban yolgaŋ̄ am̄in̄ doğin̄ d̄ima toŋ̄, am̄in̄ morap Abraham da nandan̄ gadat agit yan̄ gin̄ aŋ̄ am̄in̄ kisi da yo uŋjun t̄imitdaŋ̄. Abraham uŋjun nin̄ morap kisi dakon datnin̄.

¹⁷ Uŋjun do Piŋkop dakon papia da yan̄ yosok: “Nak da gak gepbo mikt̄imi mikt̄imi am̄in̄ egi aŋ̄ aŋ̄ kwan̄ uŋjun dakon datni eḡipdisal.”

Piŋkop uŋjun nandan̄ gadaŋ̄ imgut da dabilon Abraham uŋjun datnin̄ eḡisak. Uŋjun Piŋkop dagin̄ am̄in̄

kimakbi egip egip yomisak, ae yo dima tawit ujun
gen yaŋakwan noman ton.

18 Abraham ujun Piŋkop da yan teban tok aŋ
imput ujun arıpmi dimasi noman tokdaŋ yan
nandagit, mani miktimi miktimi amin egi aŋ aŋ
kwan ujun dakon datni egipdisat ujun do nandan
gadat tebaisi agit. Piŋkop da kili iyigit:
“Babikgo da madepsi ireŋ tokdaŋ.”

19 Abraham ujun bilakni 100 do monji arıpmi
dima paŋaŋalagi, ae miŋatni Sara ujun yo kisi
monji arıpmi dima paŋalagi agit, mani nandan
gadatni dima yawogek tebaisi tagit.

20 Piŋkop da yan teban tok aŋ iban but bamot aŋek
nandan gadatni dima yipman dekgit. Nandan ga-
datni sigin teban taŋakwan Piŋkop do man madep
imput.

21 Ae Piŋkop da yo ak do yan teban tok agit ujun
arıpmi tagi akdisak yaŋsi nandan teban tagit.

22 Yan do aŋek Piŋkop da Abraham dakon nandan
gadatni kanek “amin kilegi yan iyigit.”

23 Gen ujun mandabi ujun yan: “Piŋkop da amin
kilegi yan iyigit” gen ujun Abraham dogin dima
mandabi.

24 Gen ujun nin kisi do yosok. Nin Piŋkop Amiŋ
Taginin Yesu kimoron naŋ aban pıdagit ujun nan-
dan gadan imamaŋ amin Piŋkop da amin kilegi yan
niyisak.

25 Piŋkop da Yesu nin dakon diwarının wiriritjak
do yum kaŋakwan amin da aŋakba kimakgit. Ae nin
da kilegi man paneŋ do aŋek kimoron naŋ aban
pıdagit.

Nin Kristo gat kisi kimakgimanj ae uñun gat kisi egip egip abidagimanj

(Kilapmi 5-8)

5

Piñkop da nin miñat aminyo kilegi yan niyisak

¹ Yan do aŋek nin nandaŋ gadat ano Piñkop da miñat aminyo kilegi yan niyisak. Do Amín Taginin Yesu Kristo da paŋpulugaŋban nin Piñkop gat but kalon ekwamaŋ.

² Yesu da miñat aminyo nandaŋ gadat aman uñun Piñkop dakon nandaŋ yawot kagagwan pigineŋ do yoma wítdal nimgut da nin abisok uñudon tebaisi akgamaŋ. Aŋek nin Piñkop da abiŋ tímikban Kwen Kokupmon iyí da tilim madepgwan egipneŋ do nandaŋ teban tanek jomjom aman, ae nin uñun do nandaŋek kísik kísik aman.

³ Nin uñun dogin kísik kísik díma aman. Jigi noman tan niman uñunyo kisi do kísik kísik aneŋ, nido jigi da nin dakon but paŋteban aŋakwa jigikon tebaisi akgamaŋ.

⁴ Ae jigikon tebai agek egip egipninan aŋpak kilegi noman ton, ae uñun aŋpak da nin joníkban but galagon da nandaŋ teban tanek jomjom aŋek ekwamaŋ.

⁵ Ae jomjom aman uñun ísal dogin díma aman, nido Piñkop da Telagi Wupni butninon tagal niban uñun da Piñkop da nin do but dasi galak tan nimisak uñun noliŋban koman.

6 Nin tapmimnin mîni da egapno Piňkop bisap yiþguron Kristo da abîñ yokwi pakpak amîn nin do kimakgit.

7 Miktîm amîn ninon kînda da amîn kilegi anþpulugok do kimot ak do dîma nandisak, mani amîn tagisi kînda amîn dîwari da uñuden amîn anþpulugok do tagi kimotni.

8 Mani nin yokwi pakpak sigin egapno Kristo da nin do kimakgit. Uñun da Piňkop da nin do but dasi galak tañ nimisak uñun nolinqban komarj.

9 Kristo dakon yawi da nin pañkilek aban nin amîn kilegi agimañ, do uñun da nin madepsi pañpuluganek pañkutnañban Piňkop da jampisi nandanejk yokwi pakpak amîn do kobogi yokwisi yomjak bisapmon tagisi egipdamanj.

10 Nin Piňkop gat uwal sigin egipgumañ bisapmon Piňkop dakon Monji da kimagek uwal uwal tagit uñun mosak dakon pi anek pañmuwukban Piňkop gat but kalon agimañ. Yan agit do yañsi nandamanj, abisok Monji kalugi egisak do anek Piňkop da nin yokwikon ban timitdisak.

11 Ae uñun gin dîma, Amîn Tagînîn Yesu Kristo da nin pañpuluganek ban nin Piňkop gat but kalon agimañ, do nin uñun do kisik kisik madepsi amanj.

Adam da kimot ajanlon agit, mani Yesu da egip egip ajanlon agit

12 Adam amîn kalonjî kînda dagin yokwi aban yokwi da miktîmi miktîmi amîn nin kisi timikgit. Ae yokwi da kimot ajanlon agit. Aban miñat amîn

morapyo kisi k̄imot da t̄imikgit, nido amin morap kisi yokwi awit.

¹³ Piñkop da Moses do gen teban d̄ima imiñjakwan yokwi m̄iktimon kili tagit. Mani gen teban d̄ima tagit do Piñkop da amin dakon yokwini d̄ima manjigit.

¹⁴ Mani Adamon da wiñ Moses da bisapmon amin yokwi awit do k̄imot da miñat amin morapyo t̄imikgit. Diwari Adam da Piñkop dakon gen irakgit uñudeñ d̄ima awit, mani k̄imot da uñunyo kisi t̄imikgit.

Adam uñun Yesu don altosak dakon tilak agit, nido Adam da yo agit uñun dakon bam̄i miñat amin morapyo k̄isikon ireñ tagit.

¹⁵ Mani Adam dakon yokwi gat Piñkop dakon nandañ yawotni gat uñun arip d̄ima, uñun iyi iyi. Amin kinda, Adam, uñun da yokwi aban amin morapmi da k̄imakgwit. Mani Piñkop dakon nandañ yawotni da k̄imot dakon tapmim abin yipmañek miñat aminyo morapmikon madepsi tugan yomgut. Amin kalonji Yesu Kristo dakon nandañ yawotni do anjek Piñkop da nin pañpulugañban amin kilegi agiman. Yo uñun but galak do nimgut.

¹⁶ Piñkop da but galak do kilegi man nimgut uñun da yo madepsi asak, uñun da Adam da yokwi aban jigi pagiman uñun madepsi yapmañdak. Adam dakon yokwini do anjek Piñkop da miñat aminyo gen pikon yopmañek kisi morap tasik toni do yagit. Mani Piñkop da but galak do yan agit: miñat aminyo yokwi morapmi aba nandañ yawok yomiñek amin kilegi yan yoyigit.

17 Amin kalonj kinda da gen kiriñit aban uñun dakon yokwini da kimot ajanlon aban kimot da kila amin madep kinda da yan amin morap pabin yopgut. Mani Piñkop dakon nandañ yawok gat ae but galak yoni gat dakon tapmim da kimot dakon tapmim yapmanjek madepsi daman. Do nin yanjsi nandamañ, miñat amin morap Piñkop dakon nandañ yawot uñun abidoñ Piñkop da amin kilegi yan yoyiñakwan amin kalonj Yesu Kristo da pi agit do añek miktimon egipjak bisapmon tebaisi atdañ.

18 Yanndo, amin kalonj da gen teban kiriñikban uñun yokwi do añek Piñkop da amin morap kobogi yokwi timitni do gen pikon yopgut. Yan gin, amin kalonj kinda da añpak kilegi aban Piñkop da uñun agit do añek nin amin kilegi yan niyijakwan kalugi ekwamarj.

19 Amin kalonj da gen kiriñit aban uñun do añek amin morap kisi yokwi pakpak amin dagawit. Yan gin amin kalonj da gen guramit aban miñat amin morap kisi amin kilegi dagokdañ.

20 Amin da añpakni uñun yokwisi yan kañ nandanyo ani do añek Piñkop da gen tebani yoban abidawit. Mani amin da yokwi morapmisi aba yokwi awit da arípmón Piñkop da nandañ yawot madepsi añ yomgut.

21 Do yokwi da kila amin madep da yan yigek amin morap kimot ajanlon añ yomgut. Mani abisok Piñkop dakon nandañ yawotni kila amin madep da yan yıldak. Amín Taginin Yesu Kristo da pi agit do añek Piñkop da nandañ yawok nimijek amin

kilegi yan niyiňakwan egip egip dagok dagogi mini abidomanj.

6

Nin Kristo gat kisi kalonjı kimakgimanj

¹ Do nin niaň yoneň? “Piňkop dakon nandan yawotni da madepsi irentosak do aňek nin yokwi sigin aneň” yan tagi yonen, ma?

² Uňjun dimasi! Nin kimakbi yombem do yokwi dakon yan ilit arıpmi dima nandanek yolyoli. Do niaňon da yokwi sigin aneň?

³ Nin Yesu Kristo gat gadaňek telagi pakbi sogimanj bisapmon nin morap kisi Yesu gat kimot kalonjı agimanj. Ji uňjun dima nandan, ma?

⁴ Telagi pakbikon nin Kristokon gadano kimot kalonjı ano Piňkop da nin Kristo gat kisi wayıkgit. Ae Dat da tapmim madepnikon da Kristo kimoron naň aban pıdagit, do uňjun da arıpmon nin egip egip kalugikon egipneň.

Nin Kristo gat kisi kalonjı egipdamanj

⁵ Nin Kristokon gadano uňjun da kimot agit nin yo kisi yan gin kimakgimanj, do uňjun da kimoron da pıdagit uňudeň gin nin kimoron da pıdokdamaň.

⁶ Nin nandamaň, but kalıp dakon tapmim wagıl minisi asak do aňek Yesu gat ae nin dakon but kalıpnin gat kisi tilak kindapmon dapgwit. Do nin yokwi dakon oman amın saňbeňek dima ekwamaj,

⁷ nido amın kili kimakgit uňjun yokwi dakon oman amini dima egisak.

8 Nin Kristo gat kisi k̄imakgimanj, do nin uñun gat kisi egipdamañ yanſi nandañ teban tomanj.

9 Nido nin yanſi nandamañ, Kristo k̄imoron da kili pidagit, do ae k̄imot kinda gat ar̄ipmi d̄ima asak. K̄imot tapmimi m̄ini do sañbejek ar̄ipmi d̄ima abinj yipjak.

10 K̄imot agit uñun yokwi dakon tapmim abik do anjek bisap kalonj kinda k̄imakban dagagit, mani abisok Piñkop man madep im do egisak.

11 Do yan̄ gin ji yan̄ nandani, “Nin k̄imakbi yombem da yokwi da k̄isiron d̄ima ekwamanj. Nin Yesu Kristokon gadagimanj, do Piñkop man madep im do ekwamanj.”

12 Ji yokwi yipba uñun da giptimji si kimori uñun kilani d̄ima asak. Yokwi da ilik pangwan giptim dakon galaktok yokwi di abam.

13 Ae ji yokwi yipba giptim diwatji kisi kila anjakwan anjpak yokwi d̄ima ani. Ji k̄imakbi tamokon da pidawit da kaluḡi ekwanj, do ji disi banj Piñkop do paret ani. Anjek Piñkop yipba giptimji kalonj kila anjakwan anjpak kilegi ani.

14 Yokwi da sañbejek k̄ilasi d̄ima akdisak, nido ji gen teban da k̄isiron d̄ima ekwanj. Ji Piñkop dakon nandañ yawot da kagagwan ekwanj.

Nin anjpak kilegi dakon oman am̄in ekwamanj

15 Nin gen teban da k̄isiron d̄ima ekwamanj, do nianj aneñ? Nin Piñkop dakon nandañ yawot da kagagwan ekwamanj do yokwi tagi aneñ? Uñun dimasi!

16 Ji yaŋsi nandani. Amin kında dakon geni guramigek oman aŋ do kini kaŋ, uŋjun amin dakon oman amin egipdaŋ. Do uŋjun da t̄lak ji yokwi do kiŋek geni guramitni kaŋ kimot akdaŋ. Mani Piŋkopmon kiŋek geni guramitni kaŋ, amin kilegi akdaŋ.

17 Kalip ji yokwi dakon oman amin egipgwit, mani abisok Piŋkop da geni daban but dasi nandanjek guramikgaŋ, do ya yan iyineŋ.

18 Ji yokwi dakon oman amin egipgwit, mani Piŋkop da yokwikon banj timigek aŋpak kilegi dakon oman amin depgut da ekwaŋ.

19 Nandaŋ kokwinji aripmi d̄ima, do mibili nandaba p̄isosak do aŋek t̄lak genon yosot. Kalip giptimji kalon yipba aŋpak iŋani gat ae aŋpak yokwisi mibili mibili gat dakon oman amin egipgut. Mani abisok giptimji kalon yipba aŋpak kilegi dakon oman amin egipjak dakon pi aŋ kimotni. Yan aŋek ji telagisi egipdaŋ.

20 Ji yokwi dakon oman amin egipgwit bisapmon aŋpak kilegi dakon oman amin d̄ima egipgwit.

21 Mani aŋpak yokwi kalip awit uŋjun dakon bam̄ tagi kinda d̄ima abidawit. Abisok uŋjun aŋpak do mayagi nandaŋ. Uŋjun aŋpak da amin kimot yomisak.

22 Mani Piŋkop da ji yokwi da kisiron banj timik iȳi dakon oman amin depgut da ekwaŋ. Do iȳi paŋpulugaŋban telagisi egek egip egip dagok dagogi mini egipdaŋ.

23 Yokwi dakon tomni uŋjun kimot, mani Piŋkop

da but galak do egip egip dagok dagogi mini yumsi nimisak. Uñun egip egip Amin Taginin Yesu Kristokon tosok.

7

Kristokon gadagiman dakon tilak gen

¹ Not kabi, gen teban pakyañsi nandan amin ji do gen on dayisat. Ji disi nandañ, amin kinda si egisak bisapmon gen teban da yonjamgwan egisak. Mani kimokdok bisapmon gen teban da yonjamgwan sanþeñek dima egisak.

² Nak tilak gen kinda yoko. Gen teban da yosok uñun da arípmón miñat kinda amin paban eni gat giptim kalonji amal. Mani eni kimokdok bisapmon gen teban da sanþeñek dima wamañdak.

³ Do miñat uñun eni egakwan amin kinda pasak kañ, miñat uñun yumabi asak. Mani eni kimokdok kañ, gen teban da díma abidosok, do amin kinda pasak kañ, uñun yumabi díma asak.

⁴ Yanjo, not kabi, ji Kristokon gadanþba uñun gat kili kimakgwit, do ji Moses dakon gen teban da kisiron díma ekwañ. Ji da Piñkop do bami tagisi pañalon anj imni do anjek abisok kimoron da pidagit amin dakon amin kabini ekwañ.

⁵ Nin but kalipmi dakon galaktok yolguman bisapmon gen teban da giptimnin dakon galaktok yokwi yolneñ do yabet aban yokwi agiman. Yan anjek kimot anjalon agiman.

⁶ Mani nin Kristo gat kisi kili kimakgiman, do gen teban da nin díma timíkdak, nin puluganbi da ekwaman. Do abisok Piñkop do oman aman uñun

Telagi Wup da kosit kalugi noliŋakwan oman aman. Gen teban papiakon mandabi uŋun yolek oman dima aman.

Yokwi da nin paŋupbal agit

⁷ Gen teban da galaktok yokwi ninon paŋalon aban yokwi aman kaŋ, gen teban uŋun yo yokwi yan tagi yoneŋ? Uŋun dīmasi! Gen teban da taŋek yokwino noliŋban nomansi pindakdat. Gen teban da yan yosok:

“Ji amin dakon yo do pindak galaktok dīma ani.” Yan dīma yosok tam, pindak galaktok uŋun anpak yokwi yan dīma nandakom.

⁸ Mani yokwi gen tebanon tapmīm paŋek but-nokon pindak galaktok mibili mibili paŋalon agit. Gen teban mīni kaŋ, yokwi uŋun tapmīmni mīni amin kimakbi yombem.

⁹ Gen teban dīma nandagim bisapmon nak kalugi egipgum. Mani gen teban nagon apgut bisapmon yokwi da piðaŋakwan nak kimot agim.

¹⁰ Gen teban uŋun amin egip egip yom do noman tagit. Mani uŋun da egip egip dīma namgut, kimot namgut.

¹¹ Nido yokwi da gen tebanon tapmīm paŋek nak ankiligek nīkban kimakgim.

¹² Do gen teban uŋun telagisi. Gen teban morap Piŋkop da yiŋgut uŋun telagisi, ae kilegisi, ae tagisi.

¹³ Gen teban tagisi da asi nak nīkban kimakgim? Uŋun dīmasi! But kalipno da yo tagisi uŋun naŋ abidaŋek nak nīkban kimakgim. Yokwi pini aŋek nomansi teŋteŋaŋakwan yokwi uŋun iŋjanisi

yan̄ koneŋ̄ do aŋ̄ek Piŋ̄kop da uŋ̄um kaŋ̄akwan pini agit.

Yokwi da kilanin ak do pi asak

¹⁴ Nin nandamaŋ̄, gen teban uŋ̄un Piŋ̄kop dakon Wupmon da abisak. Mani nak but kalip naŋ̄ yoldat, nido nak yokwi dakon oman amīn egisat.

¹⁵ Nak aŋ̄pak asat uŋ̄un mibili dīma nandajek asat. Aŋ̄pak si ak do nandisat uŋ̄un dīma asat. Mani aŋ̄pak dimasi ak do nandisat uŋ̄un baŋ̄ asat.

¹⁶ Nak naga aŋ̄pak dīma galak tosot uŋ̄un baŋ̄ asat kaŋ̄, Moses dakon gen teban uŋ̄un yo tagisi kinda yan̄ yosot.

¹⁷ Yaŋ̄do, nak naga aŋ̄pak yokwi uŋ̄un dīma asat. Yokwi nak da buron egisak uŋ̄un da asak.

¹⁸ Nak nandisat, nak da buron yo tagi kinda dīma tosok. Uŋ̄un but kalipno do yosot. Asi, nak aŋ̄pak kilegi ak do nandisat, mani aripmi dīma abeŋ̄.

¹⁹ Aŋ̄pak tagi ak do nandisat uŋ̄un dīma asat. Ae aŋ̄pak yokwi dīma ak do nandisat uŋ̄un baŋ̄ asat.

²⁰ Nak aŋ̄pak dīma galak tosot uŋ̄un baŋ̄ asat kaŋ̄, nak naga dīma asat. Yokwi butnokon egisak uŋ̄un da asak.

²¹ Yaŋ̄do, aŋ̄pak kinda da egip egipnokon pi tebaisi asak uŋ̄un yan̄. Aŋ̄pak tagi ak do nandisat bisapmon yokwi da kosit sopsop aŋ̄ namisak.

²² Asi, nak butnogwan da Piŋ̄kop dakon gen teban do nandako yo madepsi asak.

²³ Mani butno dakon galaktok madep kinda da butnogwan pi aban nandisat. Uŋ̄un galaktok da nandak nandaknokon nak abiŋ̄ nep do emat aŋ̄ek

yokwi da dam tebanon nepmanjek giptimno kila asak.

²⁴ Awa, nak bupmisi egisat! Giptimno da kimoron nepmanjdak, do namin da nak pulugan nepjak?

²⁵ Nak Piñkop ya yan iyisat! Amin Taginin Yesu Kristo dasi pulugan nepdisak.

Yanjo, nak nandak nandaknokon Piñkop dakon gen teban yol do nandisat, mani but kalip egip egipmon nak yokwi dakon oman amin egisat.

8

Kristo da yokwinin wiririk nimijek Telagi Wup nimgut

¹ Yanjo, miñat aminyo Yesu Kristokon gadawit uñun yokwi dakon kobogi dimasi timitdan.

² Nido ji Yesu Kristo dakon miñat amin kabini ekwanj, ae Wup egip egip nimisak uñun dakon tapmim da ji pulugan depmanjdak. Anjakwan ji yokwi gat ae kimot gat da kisiron sañbenek dima ekwanj.

³ Piñkop da Moses do gen teban imgut uñun da nin dakon diwarinin arípmi dima wiriritjak, nido but kalipnin da gen teban arípmi dima guramitjak. Mani Piñkop da iyí dakon Monji yabekban piñ yokwi pakpak amin nin dakon giptim yombem abidañek yokwinin wiririkgit. Piñkop da Monji nañ paregek yokwi dakon tapmim abigit.

⁴ Gen teban dakon anpak kilegi nin da egip egipmon tugok tugogisi noman tosak do anjek

Piñkop da yaŋ agit. Nin abisok but kalipmon díma ekwamanj, nin Telagi Wupmon ekwamanj.

5 Amin but kalip anpagon ekwaŋ uŋun but kalip dakon galaktok baŋin yolgaŋ, mani amin Telagi Wupmon ekwaŋ uŋun Telagi Wup dakon galaktok yolgaŋ.

6 Amin kinda nandak nandakni but kalipmon yípmajdak kaŋ, uŋun amin kímotjak. Mani nandak nandakni Telagi Wupmon yípmajdak kaŋ, uŋun amin egip egip abidaŋek but yawot egipjak.

7 Amin kinda nandak nandakni but kalipmon yípmajdak kaŋ, uŋun Piñkop dakon uwalni, nido gen tebani díma guramikdak, ae uŋuden amin da arípmi díma guramiri.

8 Amin morap but kalipmon ekwaŋ uŋun aŋpak Piñkop da galak tosok uŋun arípmi díma ani.

9 Mani ji but kalip anpagon díma ekwaŋ. Piñkop dakon Wupni asi jikon egisak kaŋ, Telagi Wup da ji dayin pawilakwan ekwaŋ. Kristo dakon Wupni mini amin uŋun Kristo dakon amin díma.

10 Yokwi da giptimjikon kímot paŋalon aŋdaban kímot akdaŋ. Mani Kristo butjikon egisak kaŋ, ji amin kilegi dagawit, ae wupji kalugi ekwaŋ.

11 Piñkop Yesu Kristo kímoron naŋ aban pídagit uŋun dakon Wupni jikon egisak kaŋ, Piñkop da Wupni da tapmímon giptimji kímot akdaŋ uŋun egip egip yomdisak.

Nin Telagi Wupmon Piñkop dakon gwakni agiŋmanj

12 Yaŋdo, not kabino, Piñkop da nin Wup dakon galaktok yolneŋ do nandisak. But kalip da ji

t̄misok d̄ d̄ma pañpulugagit, do uñun dakon galaktok dimasi yolni.

¹³ Ji but kalip añpagon egipni kan, si kimotdañ. Mani Telagi Wup da tapmimon giptim dakon añpak yokwi pabin yopni kan, kalugi egipdañ.

¹⁴ Nido miñat amín morapyo Piñkop dakon Wup da yoyin pawildak uñun Piñkop dakon gwakni ekwañ.

¹⁵ Piñkop da Wup damgut uñun da ji oman amín egek pasol pasol aesi ani do dimasi nandisak. Wupni da ji pañpulugañban Piñkop dakon gwakni dagañek Piñkop do “Aba, Dat” yan iyamañ.

¹⁶ Telagi Wup gat ae nin dakon wup gat da “nin Piñkop dakon gwakni ekwamañ” uñun do yankwok amal.

¹⁷ Nin Piñkop dakon gwakni ekwamañ, do Piñkop Dat da Kristo do yo tagisi morap im do yan teban tok agit uñun nin kisi da timitdamañ. Nin abisok uñun da tepmi pagit uñuden gin panen kan, nin uñun da tilimnikon uñun gat kisi egipdamañ.

*Don Kwen Kokupmon tilimnikon tagisi
egipdamay*

¹⁸ Tilimni wagil tagisisi uñun don nimdisak, do abisok tepmi pamañ uñun yo moniñsisok yanxi nandisat.

¹⁹ Nido yo morap Piñkop da wasagit uñun da Piñkop da gwakni nomansi pañteñen akdisak dakon bisap tepmi noman tanban yan do antep añ.

²⁰ Yo morap wasagit uñun Piñkop da jobit yomgut. Jobit uñun d̄ma t̄mit do nandawit, mani

Piñkop da iyi don pañkaluk akdisak uñun nandamañ teban tanek jomjom ani do aŋek jobit yomgut.

21 Don, Piñkop da bísap yiþguron yo morap tasik tanek kímot aŋ uñun puluganþban ae díma kímagek mik tokdañ. Aban Piñkop dakon gwakni nin gat tilimníkon puluganþbi da egipdamañ.

22 Nin nandamañ, miŋat da monji pañalak do tepmi paŋ uñun da tilak yo morap Piñkop da wasagit tepmi paŋ. Aŋek kísi morap da iyon iyon yawit da yaŋakwa wík da abísok bísapmon wiſak.

23 Ae yo uñun dagin iyon iyon díma yon. Ninyo kísi iyon iyon yomañ. Nin Telagi Wup kili abídagimañ, ae yo díwari tagisi don tímítdamamañ yanjsi nandamañ. Mani nin abísok tepmi sigin paŋek iyon iyon yanek Piñkop da monji gwayono yan niyinék giptím kalugi nimdisak bísap uñun do nandamañ teban tanek jomjom aman.

24 Piñkop da nin yokwikon baŋ tímíkgit, ae yo morap tagisi aŋ nim do nandisak uñun do jomjom aman. Yo kinda abídok do jomjom aman kaŋ, nin nandamañ uñun yo díma abídamañ. Amin kinda yo kinda kili abídagit kaŋ jomjom díma asak.

25 Mani nin yo uñun díma abídagimañ, do jomjom aman kaŋ, nin butnin yawori taŋakwa jomjom aman.

26 Ae Telagi Wup da tapmínni mīni amin nin paŋpulugosok. Nin yo nido bísit aŋeŋ uñun díma nandamañ, ae gen kaga da ni gen naŋ yoneŋ uñun díma nandamañ. Mani Telagi Wup da iyon iyon yanek nin paŋpulugok do iyi bísit asak.

27 Uñun da Piñkop dakon galaktok yolek telagi

amin kabini nin paŋpulugok do bisit asak. Do Piŋkop amin but pindat pindat amin da Wup dakon nandak nandakni kosok.

²⁸ Nin nandamaŋ, Piŋkop da yo morap kisikon pi aban uŋun yo morap da amin morap iyı do but dasi galak taŋ imaj amin uŋun da paŋpulugok madepsi tı̄mikgaŋ. Uŋun amin Piŋkop da galaktokni yolni do aŋek yaŋ yomgut.

²⁹ Nido miŋat aminyo Piŋkop da kalipsigwan “don tı̄mitdisat” yaŋ nandaŋ yomgut uŋun Monji Yesu yombem dagoni do tı̄lak agit. Monji da peni mibiltogı̄ egakwan padık padıkni ae saminiyo morapmı̄ da egipni do nandagit.

³⁰ Ae amin uŋun tı̄lak agit uŋunyo kisi yaŋ yomgut. Ae amin uŋun yaŋ yomgut uŋun miŋat aminyo kilegi yaŋ yoyigit. Ae amin uŋun kilegi yaŋ yoyigit uŋun tı̄limni yomgut.

Piŋkop nin do toktogisi but dasi galak taŋ nimisak

³¹ Yaŋ agit do niaŋ yoneŋ? Piŋkop da nin paŋpulugosok, do namın da uwal aŋek nin pabiŋ nipjak?

³² Piŋkop iyı̄ dakon Monji dı̄ma aŋkutnaŋek nin morap paŋpulugosak do yabekgit. Yaŋ agit do yo morap kisi but galagon da nimdisak.

³³ Piŋkop da nin iyı̄ do kili manjigit, do namın da gen pikon nipjak? Piŋkop da iyı̄ miŋat aminyo kilegi yaŋ niyisak.

³⁴ Namin da nin yokwi dakon kobogi tı̄mitneŋ do yosak? Uŋun aripmı̄ dı̄ma, nido Yesu Kristo nin do aŋek kimakgit, ae uŋun gin dı̄ma, nin do aŋek

kimoron da pi dagit. Ae abisok Piñkop da amin tet do yigek nin pañpulugosak do iyisak.

³⁵ Kristo da nin do but dasi galaktan̄ nimisak, do yo kında da nin uñun kagagwan nañ arípmi díma pañwasisak. Jigí tepmiyo paneñ, bo amin da yo yokwi añ nimni, bo jap do anen, bo ímal do wadak wadak anen, bo yo yokwisi kında da nin pañupbal ak do asak, bo emat ninon noman tosak kañ, uñun yo morap da tagi pañwasini? Uñun arípmi dimasi!

³⁶ Piñkop gen papia da uñun do yañ yosok:
“Nin gak dakon miñat aminyo ekwaman̄, do bisapmi bisapmi amin da nin si nindapba kimokgoman̄.

Uñun da nindaba nin sipsip si dapba kímorí yombem da ekwaman̄.”

³⁷ Mani Kristo da nin do but dasi galaktan̄ nimisak, do uñun yo morap noman tañ nimíñakwa pañpulugan̄akwan pabiñ yopmañgaman̄.

³⁸ Nak asisi nandañ teban tosot, Piñkop da nin do but dasi galaktan̄ nimisak, ae yo kında da nin uñun kagagwan nañ arípmi díma pañwasisak. Kimot, bo egip egip, bo anjelo, bo kon, bo yo abisok ton, bo yo don noman tokdañ, bo yo tapmimi ton mibili mibili,

³⁹ bo yo kwen ton, bo yo mikgwan ton, bo yo diwari tañ añañ kwañ uñun yo morap da Piñkop da nin do but dasi galak tañ nimisak uñun kagagwan ban arípmi díma pañwasisak. Piñkop da nin do but dasi galaktan̄ nimisak uñun Amín Tagının Yesu Kristo obakon noliñban komañ.

Pol Piñkop da Israel aminon pi agít

uŋun do yagि (Kilapmi 9-11)

9

Pol da Israel amin do bupmi nandaŋ yomgut

¹ Nak Kristo dakon amin, do bamisi yosot. Top dima yosot. Nak gen on yosot uŋun Telagi Wup da nandak nandakno si joŋigakwan gen uŋun bamı yosot yanſi nandaŋek yosot.

² Nak bisapmi bisapmi bupmi but yokwiyo aŋek butno madepsi jik tosok.

³ Nak Piŋkop da yawi diwat kabino Israel amin yokwikon baŋ timitjaksi do nandisat. Do nak dakon galaktok uŋun yan: Kosit di yan toŋ tam nak da naga jobit timigek Kristo yipman degapbo Israel amin da nak dakon tamo abidaŋbam.

⁴ Israel amin kabı uŋun Piŋkop da gwaknoni yan kili yoyigit. Tiliŋni kili yolinban bisap morapmi kawit, ae Piŋkop da saŋbek saŋbek uŋun gat aŋek gen tebani yomgut. Ae gawak imni dakon mibili yoyiniek yan teban tokni yomgut.

⁵ Uŋun dakon babikni mibiltogi uŋun man madepni toŋ da egipgwit. Ae uŋun kabikon da Kristo amin dagagit. Kristo uŋun Piŋkopsi, yo morap dakon busunuŋ egisak, do bisapmi bisapmi mani aŋkisiŋ kimatneŋ. Uŋun asi.

Piŋkop da Israel aminon pi agit Pol da uŋun do yagि

⁶ Do Piŋkop da Israel amin do yan teban tok agit uŋun joŋigakwan bamı toŋ dima agit yan tagi

yoneŋ? Uŋjun dima, nido Israel aminon da altan̄bi uŋjun kisi morap Israel am̄in bamisi dima.

⁷ Ae Abrahamon da altan̄bi am̄in morap kisi da Abraham dakon gwaknisi yan̄ tagi dima yoneŋ. Piŋkop da kalip yan̄ agit:

“Aisak kalon̄on dagin babikgo noman tokdaŋ.”

⁸ Uŋjun gen dakon mibili uŋjun yan̄. Am̄in da monji paŋalaŋ uŋudeŋ alton̄ am̄in morap kisi da Piŋkop dakon gwakni dima. Monji morap yan̄ teban tok kosiron da altan̄bi uŋjun dagin Abraham dakon babikni.

⁹ Nido Piŋkop da yan̄ teban tok yan̄ agit:

“Bisap yiŋgumon tobil abiŋapbo Sara da monji wili anjalakdisak.”

¹⁰ Ae uŋjun gin dima, babiknin Aisak da Rebeka paŋek monji yayat paŋalagit.

¹¹ Mani Piŋkop anŋakni yolek galaktoknikon am̄in manjisak. Yayat bamot dima altan̄ek anŋak tagi bo ae yokwi dima aŋakwal

¹² Piŋkop da Rebeka yan̄ iyigit:

“Monji mibiltok altosak uŋjun da padige dakon oman amini egiŋdisak.”

¹³ Piŋkop gen papia da uŋjun do yan̄ yosok:

“Padige Jekop do but dasi galaktan̄ iŋgum, mani peni Iso do dima galak tan̄ iŋgum.”

¹⁴ Do niaŋ yoneŋ? Piŋkop kokwin kilegi dima asak? Dimsasi!

¹⁵ Nido Piŋkop da Moses yan̄ iyigit:

“Nak am̄in kında do bupmi nandaŋ im do nadakeŋ kaŋ, bupmi nandaŋ imdisat.”

Ae amīn kinda aŋpulugok do nandaken kaŋ aŋpulugokdisat.”

16 Yaŋdo, Piŋkop amīn manjīt do nandisak kaŋ, amīn dakon galaktok bo amīn dakon teban tebanon da dīma manjisak, uŋjun bupmīni do aŋek manjisak.

17 Telagi papiakon Isip dakon kila amīn madep Pero Piŋkop da yaŋ iyigīt:

“Nak da jīgi madepsi gabo miktīmī miktīmī miŋat amīnyo da tapmīmno kaŋek man madep namni yaŋ do aŋek nak da kila amīn madep man gamgum.”

18 Yaŋdo, nin nandamanj, Piŋkop da amīn kinda do bupmī nandaŋ īm do nandisak kaŋ, bupmī nandaŋ īmdisak. Ae amīn kinda aban but teban asak do nandisak kaŋ, galaktokni yolek aban but teban asak.

19 Mani jikon da kinda da yaŋ nayikdisak, “Piŋkop da yaŋ asak kaŋ, nido nin gulusunjin ton yaŋ niyisak? Namīn da Piŋkop da yo ak do nandisak uŋjun yapmanek iyī da galaktogon yo kinda asak?”

20 Gak yaŋ dīmasi yoki. Gak amīn gīn, do Piŋkop da yo asak uŋjun do “Dīma agagi asal” yaŋ nido yosol?

“Amīn iyī wasagīt da wasagīt amīn ‘Nido nak yaŋ wasagīl?’ yaŋ tagī dīma iyīgi.”

21 Miktīm kwoba wasok amīn da mīkgagak tīmī kinda abidāŋek kwoba tagīsī kinda pi tagīsī do wasanek, kwoba kinda pi īsalī dī ak do wasosak kaŋ, uŋjun dīma agagi asak yaŋ tagī nandaneŋ?

22 Piñkop da yaŋ gin asak. Uŋjun butjapni ae tapmimni amin kisi da koni do nandisak, mani jampi nandan yomisak amin tasik toni do parekbi uŋjun jomjom aŋek tepmi dima paŋtasik asak.

23 Yaŋ asak, nido amin bupmi nandan yomisak uŋjun da tilimni dakon yo tagisi morap uŋjun dakon mibili nandani do nandisak. Uŋjun amin tilimnikon egipni do kili manjigit.

24 Uŋjun nin mani. Uŋjun da nin Juda amin ae Amin Nwakŋwari Kabı da kabikon baŋ manjin nippugut.

25 Kombi amin Osea da papia mandagiron Piñkop da Amín Nwakŋwari Kabı do yaŋ yagit:

“Miŋat aminyo uŋjun kalip nak dakon amin kabı dima egipgwit, uŋjun abisok nak dakon amin kabino yaŋ yoyiker.”

Ae but dasi dima galaktan yomgum amin, uŋjun abisok but dasi galaktan yoben.”

26 Ae kında yaŋ yagit:

“Ji nak dakon amin kabı dima yaŋ yoyigim tamokon uŋjudon gin ‘Ji Piñkop egip egip teban egisak uŋjun dakon monji gwayoni’ yaŋ yoyikdisat.”

27 Aisaia Israel amin do nandanek yaŋ tidaŋek gen yaŋ yagit:

“Israel miŋat aminyo tap kidipmiŋon niŋan toŋ yombem morapmisi ireŋ tokdaŋ, mani Amin Tagi da kalonjisok di baŋgin yokwikon baŋ timitdisak.

²⁸ Nido Amin Tagi da miňat amin morap gen pikon yopmaňek kobogi yokwisi tepmisi yomdisak.”

²⁹ On yo noman tokdaň uňun do Aisaia da kalıp yan yagıt:

“Amin Tagi Tapmım Ami da nin dakon amin kabı kalonjısoň dı dıma yopban egipgwit tam, nin Sodom ae Gomora kokup da tasık tagimal yan gın tasık tagımaň.”

Israel amin nandan gadat bami dima awit

³⁰ Do nian yoneň? Yan yoneň: Amin Nwakıñwari Kabı Piňkop da dabilon kilegi egip do pi teban dıma awit. Uňun nandan gadat anek kilek tawit.

³¹ Mani Israel amin Moses dakon gen teban yolek miňat amin kilegi egip do pi tebaisi awit, mani dıma kilek tawit,

³² nido nandan gadat kosiron da amin kilegi egip do dima nandawit. Uňun iyı da teban tebanon da kilegi man pak do nandawit. Uňun Yesu dıma nandan gadaň imgwit, do tip kinda da yan kosiron tanjakwan kandapni tiňdaňek maň pakgwit.

³³ Piňkop gen papia da uňun do yan yosok: “Nandani. Nak da tip kinda Saion kokup papmon amin kesal dapni do yipmaňdat.

Mani nandan gadaň imni amin mayaktok dıma pakdaň.”

10

Israel amin Piňkop dakon aňpak dıma nandan

¹ Not kabı, Piňkop da Israel amin yokwikon ban timiňjak dosi nandanek bisit iyisat.

2 Nak Israel amin dakon mibilni nandisat, uŋun Piŋkop dakon galaktok yol do pi tebaisi aŋ, mani Piŋkop dakon galaktok pakyaŋsi dima nandanek aŋ.

3 Uŋun niaŋ aŋapno Piŋkop da kilegi man nimjak uŋun dima nandanek iyı da teban tebanon da amin kilegi dagok do pi tebaisi aŋ. Yan aŋek Piŋkop yipba uŋun da paŋkilek aban amin kilegi dima dagoŋ.

4 Nin nandamar, Kristo da pi aban gen teban yo ısalı agit, do miŋat amin morap Kristo nandan gadaŋ iŋaŋ uŋun Piŋkop da dabilon amin kilegi dagoŋ.

5 Moses da miŋat aminyo gen teban yolek ni aŋpak barŋ aŋakwa Piŋkop da amin kilegi yan yoyisak uŋun do yan mandagit:

“Amin kinda gen teban morap kisi guramikdak uŋun kalugi egipjak.”

6 Mani amin kinda nandan gadat aŋakwan Piŋkop da uŋun do amin kilegi yan iyisak uŋun amin da yan yosok, “Ji disi butjikon da

‘Namın da Kwen Kokup wigginsak?’

yan dima yoni. Gen uŋun yoni uŋun da Kristo miktimon abık do nandan yan asak.

7 Ae ji

‘Namın da kımakbi tamokon pigginsak’
yan dima yoni. Gen uŋun yoni uŋun da Kristo kımakbi tamokon naŋ awık do nandan yan asak.’

8 Mani niaŋ yoneŋ? Nin Piŋkop dakon gen yolek yan yoneŋ:

“Piŋkop dakon gen uŋun ji da kapmatjok tosok.
Uŋun gen kagasikon ae butjikon tosok.”

Gen uñun nandan̄ gadat dakon gen nin da yan̄ teñteñok aman̄ uñun.

9 Nin yan̄ yomañ. Gak yan̄kwok aňek gen kagagokon da “Yesu uñun Amin Tagi” yan̄ yoki, ae butgokon da “Piňkop da Yesu kimoron nañ aban piňagit” yan̄ nandan̄ gadasal kaň, Piňkop da gak yokwikon nañ abidokdisak.

10 Nin butninan̄ da nandan̄ gadat ano Piňkop da nin miňat aminyo kilegi yan̄ niyisak, ae nandan̄ gadatnin gen kagakon da yan̄kwok ano Piňkop da nin yokwikon ban̄ tímikdak.

11 Piňkop dakon gen da uñun do yan̄ yosok:
“Amin morap Piňkop nandan̄ gadañ iman̄ uñun mayaktok díma pakdañ.”

12 Juda amin gat ae Amin Nwak̄jwari Kab̄i gat uñun kisi Piňkop da dabilon aríp gin. Amin Tagi uñun amin morap kisi dakon Amin Tagini. Uñun da amin morap paňpulugosak do bísit iyan̄ uñun madepsi gisamíkdak.

13 Do
“miňat amin morap Amin Tagi dakon man yan̄ek paňpulugosak do bísit iyan̄ uñun yokwikon ban̄ timitdisak.”

14 Mani miňat aminyo díma nandan̄ gadañ imni kaň, nianjón da bísit iyiňba paňpulugosak? Ae gen bini do díma nandani kaň, nianjón da nandan̄ gadañ imni? Ae amin kinda da Piňkop gen díma yoyisak kaň, nianjón da gen bini nandani? Uñun arípmi díma nandani.

15 Ae amin díma yabetni kaň, Piňkop gen arípmi díma yan̄ teñteñokdañ. Piňkop gen da yan̄ yosok:

“Gen bin tagisi pañabañ amín dakon abapni uñun yo madepsi!”

Israel amin Gen Bin Tagisi dima abidawit

¹⁶ Mani Israel amín kísi da Gen Bin Tagisi dima abidawit. Aisaia da yan̄ yagit:

“Amín Tagi, gen yan̄ teñtenomañ namín da nandañ gadasak?”

¹⁷ Yanđo, nin nandamañ, amín da Kristo dakon gen yan̄ teñtenjañba nandano uñun da nandañ gadat pañalon asak.

¹⁸ Mani nak gen kínda dayikdisat uñun yan̄. Israel amín Gen Bin Tagisi uñun nandawit bo dima? Uñun nandawit. Piñkop gen papia da yan̄ yosok: “Miňat amin morapyo miktimi miktimi ekwañ da tekni kili nandawit.

Geni miktim díwarikon da díwarikon kili kigit.”

¹⁹ Ae gen kínda gat dayikdisat uñun yan̄. Israel amín da gen uñun dakon mibili nandaba pisagít bo dima? Uñun nandaba pisagít. Mibiltok Piñkop da Moses dakon gen kagakon da Israel amín gen yoyigít uñun do nandanerj. Gen yan̄ yagit:

“Nak da amín kabi kínda man bini míni ae nadak nandakniyo tagi dima uñun timikgo nak nandañ gadañ naba ji da uñun do nandaba yokwi tok aňek butjap nandakdan.”

²⁰ Ae Aisaia da gen tebaisi yan̄ yagit:

“Amín kabi kínda nak wišik do pi dima awit uñun da nak kili aňalon awit.

Ae nak do dima yan̄ek egipgwit amín nak da naga nañ yoliko kili nandawit.”

21 Mani Aisaia da Israel amin do nandaŋek yan
yagit:

“Nak gildat kinda kalon gen kiriŋit aŋek but tobil
ak do dima nandaŋ amin uŋun nagon opni
do kisitno dedaŋ egisat.”

11

*Piŋkop da Israel amin diwari do nandaŋ yawot
agiti*

1 Do nak yan dayikdisat, Piŋkop da miŋat amin kabini manji yomgut? Uŋun dimasi! Nak naga Israel amin kinda. Nak Abraham dakon babi, ae Benjamin da kabikon nani kinda.

2 Piŋkop da miŋat aminyo kalip iyi do manjigit uŋun manji dima yomgut. Ji Piŋkop da papiakon Elaija do gen mandabi uŋun dima nandaŋ bo? Elaija Israel amin do gen yan yomiŋek Piŋkop yan iyigit:

3 “Amin Tagi, gak dakon kombi amingo kili dapba kimakgwit, ae gak dakon altago tuwilgwit. Abisok nak kalon dagin egapbo nakyo kisi níkba kímotdisat.”

4 Mani Piŋkop da kobogi ni gen naŋ iyigit? Yan iyigit:

“Nak dakon amin kabino 7 tausen da ekwaŋ, uŋun amin kokup kídat Bal uŋun do gawat gawat dima awit.”

5 Unjudeŋ gin abisokyo kisi Piŋkop da Juda amin kabisok kinda nandaŋ yawot aŋ yomiŋek iyi do kili manjigit.

6 Uñjun pi kînda awit do aŋek dîma manjigit, uñjun nandan̄ yawok yomiŋek isalsi manjigit. Uñjun pi kînda aŋakwa manjigit tam, uñjun da nandan̄ ya-wotsi dîma asak.

7 Yaŋdo, niaŋ yoneŋ? Israel amîn Piŋkop da dabilon kilek tok do pi tebaisi awit, mani dîma kilek tawit. Piŋkop da amîn diwari baŋgin manjiŋban uñjun dагin kilek tawit. Aŋakwan diwari Piŋkop da but yomani sopmaŋ yomgut.

8 Piŋkop gen papia da uñjun do yan̄ yosok:
“Piŋkop da nandak nandakni paŋupbal aban upbal tawit,

ae dabilî sopban yo dîma pîndarî awit,
ae mirakni sopban yo dîma nandawit.

Piŋkop da yan̄ agit da abisok yan̄ gin egi aŋan̄ obaŋ.”

9 Kalip Dewit da uñjun do yan̄ yagît:
“Uñjun jap noknok aŋek kisik kisik aŋ, mani gak da yokwi awit dakon kobogi do paron yopbi yokwalni, ae gapmakon moni, ae kosiron tipmon kandapni tiđoni dosi nandisat.

10 Ae dabilni abi pilin tanakwa yo dîma pîndatni, ae jîgi morapmi imek yomiŋaki manji gironjîtni, aŋek yan̄ gin egi wiġini dosi nandisat.”

Piŋkop da Amin Nwakŋwari Kabi yokwikon ban timikgit

11 Yaŋdo, nak yan̄ dayikdisat. Israel amîn yokwikon manjek wagil tasik tan yan̄ nandan̄? Uñjun dimasi! Uñjun Piŋkop manji imgwit, aŋakwa Piŋkop da Amin Nwakŋwari Kabi yokwikon ban timikgit.

Israel amin da uñun kañek ninon yañsi asak tam tagisi yañ nandan yomni do añek Piñkop da uñun agit.

12 Israel amin da Piñkop manji iñgwit bisapmon Piñkop da miktim amin morap kisi pañpulugañek yo tagisi morapmi anyomgut. Ae Israel amin Piñkop dakon añañk yipmañ dekgwit bisapmon Piñkop Amín Nwakñwari Kabi do yo tagisi anyomgut. Yañ agit do yañsi nandaneñ, Israel amin Piñkopmon ae tobil apni bisapmon, mibiltok agit uñun si yapmanek miktim amin morap kisi do yo wagil tagisisi morapmi anyomdisak.

13 Amin Nwakñwari Kabi, nak abisok ji do gen on dayikdisat. Piñkop da nak jikon yabekbi pi aben do yañ namgut. Nak pi uñun asat uñun do tagisi nandisat,

14 nido nak uñun pi anapbo, Piñkop da jikon yo tagisi añ damiñakwan, Israel amin dabinoni da uñun kañek, ninon yañ gin asak tam tagisi yañ nandani do nandisat. Yañ nandanjawa Piñkop da diwari yokwikon ban timitjak kañ tagisi yañ nandisat.

15 Piñkop da Israel amin yopmañ dekgit bisapmon miñat aminyo miktimi miktimi ekwañ uñun timikban iyí gat but kalon awit. Yañ agit do Israel amin yokwikon ban timitjak kañ, nin nandamañ, uñun kili kimakgwit ban egip egip ae yomisak yañ asak.

16 Amin da wit mibiltok pañ uñun ban diwari timigek bret wasañek Piñkop do paret an. Yañ aba bret diwari kisi telagi gin añ mudonj. Ae kindap dakon geli uñun telagi kañ, kiliñi yo kisi telagi gin.

¹⁷ Nak tilak gen kinda dayikdisat. Olip kindap amin da kwaokbi dakon kiliñi uñun Israel amin dakon tilak asak. Uñun kiliñi diwari Piñkop da pañsanik maban kíwit. Ae Amin Nwakñwari Kabi ji olip kindap iyi kwokwo dakon kiliñi yombem, ji pañabij olip kindap tagisi amin da kwaokbikon sanbegit da gelikon pakbi iligek kiliñi diwari gat tagisi toñ.

¹⁸ Mani ji disi do nin kiliñi diwari yapmanek kiliñi tagisi yan díma nandani. Ji da geli do pakbi díma imaj, geli da pakbi damisak, do ji disi do díma nandaba wigisak.

¹⁹ Mani ji da yan yokdañ, “Nin da kindap obikon sanbeneñ do añek kiliñi uñun Piñkop da pañsanikgit.”

²⁰ Uñun asi, Piñkop da yan agit. Mani Israel amin Kristo díma nandañ gadañ imgwit, uñun do añek pañsanikgit. Ae ji nandañ gadañ imaj do kindapmon sanbewit da ekwañ. Do ji disi do nandaba díma wigisak. Ji si pasolni.

²¹ Nido Piñkop da kindap uñun iyi dakon kiliñi uñun pañsanikgit, do ji disi do nandaba wigisak kañ, jiyo kisi pañsanitdísak.

²² Ji pakyansi nandani. Piñkop da amin do añpak yawori añyomísak, mani yokwi aba japmí nandañ yomísak. Amin morap añpakni yopmañ dekgwit uñun yo yokwisi añyomgut, mani ji añpakni tagisi uñun do nandañ teban tañek sigin atni kañ, añpak yawori añdamdisak. Mani ji yañon díma atni kañ, jiyo kisi pañsanitdísak.

²³ Ae Israel amin kalip pañsanikgit uñun nandañ

gadat ani kaŋ, kindap obikon aeni saŋbekdisak. Nido Piŋkop iyı aeni saŋbesak dakon tapmim taŋ imisak.

²⁴ Disi nandaŋ, Amin Nwakŋwari Kabı ji kalip olip kindap iyı kwokwo dakon kiliŋi yombem da yaŋ egipgwit. Uŋudon banj Piŋkop da ji paŋsanik olip kindap amin da kwaokbikon saŋbegit. Kindap iyı yaŋ dıma kwoŋ, mani Piŋkop da yaŋ agit. Do kiliŋi uŋun paŋsanikgit uŋun iyı da obikonsi tagapmisi saŋbekdisak.

Piŋkop amin morap do bupmını yolik do nandısat

²⁵ Not kabı, nak ji da gen pasılı kinda tosok uŋun dakon mibili nandaba pı̄sosak do nandısat. Yaŋ kaŋ dısı do dıma nandaba wigisak. Gen pasılı uŋun yaŋ: Israel amin dıwari Piŋkop da but yomani sopgut uŋun yaŋ egi wigakwa Amin Nwakŋwari Kabı niaŋ da iyikon apni do tı̄lak yı̄pgut uŋun da arıpmón iyikon apdaŋ.

²⁶ Ae don Piŋkop da Israel amin morap kisi yokwikon banj tı̄mitdısak. Uŋun do Piŋkop gen papia da yaŋ yosok:

“Yokwikon Baŋ Tı̄mit Tı̄mit Amın uŋun Saion kokup papmon da apdisak.

Abiŋek Jekop dakon amin kabikon altaŋek Piŋkop gen pabiŋ yop anpakni wiririkban kiŋ mudokdaŋ.

²⁷ Aŋek yokwini wiririk yom do nak uŋun gat saŋbek saŋbek kinda abenj.”

²⁸ Israel amin Yesu dakon Gen Bin Tagisi uŋun do manji imgwit, do Piŋkop dakon uwalni dagawit. Yaŋ aŋek ji Amın Nwakŋwari Kabı paŋpulugawit.

Mani Piňkop da kalipsigwan Israel amin iyi dakon miňat amin kabı egipni do kili manjigit, ae babikni do sigin nandaň yomiňek but dasi galaktaň yomisak.

29 Nido Piňkop da amin yan yomisak uňun nandak nandakni kulabik dıma asak, ae but galak do yo yomisak uňun arıpmi dıma gwayesak.

30 Amın Nwakıwari Kabı ji kalip Piňkop dakon gen pabin yopgwit. Mani abisok Israel amin Piňkop dakon gen dıma guramikgaň. Yan do aňek ji bupmını abidawit.

31 Uňudeň gin abisok Israel amin da Piňkop gen dıma guramikgaň. Mani ji da bupmını abidawit, do Israel amin yo kisi tagı abidoni.

32 Piňkop da miňat amin morap kisi bupmını yolik do nandagit, do yum pindagakwan amin kisi geni kırinjigek dam tebanon egipgwit.

Piňkop man madep imiň kimotneý

33 Mao! Piňkop dakon aňpakni tagısı, ae nandaň kokwini, ae nandak nandakni uňun wagil ilarisi. Gen kokwin pi agakni amin da mibili arıpmi dıma wišin kokogi, ae amin da pi agakni arıpmi dıma nandaň pisogi.

34 Uňun do Piňkop gen papiakon gen yan tosok: “Namin da Amın Tagı dakon butni kagıt?”

Ae namın da aňpulugaňek nandak nandak imgut?”

35 “Namin da mibiltok Piňkop do yo imgut do kobogı do Piňkop da yoni tamoni paňtobil imjak?”

36 Piñkop da iyí yo morap wasagit, ae uñun da yanjakwan tamonikon tonj. Ae yo morap da mani ajenokgonj. Dagok dagogi míni tilimni tanj ajanj kikdísak teban. Uñun asi.

Kristo nandanj gadañ iman̄ amin̄ da ni aŋpak baŋ ani uñun do Pol da yagít

(Kilapmi 12.1-15.13)

12

Nin giptimnin nan Piñkop do paret aŋ imnej

¹ Yanđo, not kabino, nak Piñkop dakon bupmini madepsi uñun do nandanek gen tebai yanj dayisat. Ji kalugi sigin egek giptimji nan Piñkop do paret aŋ imni. Yanj aŋek telagi egek aŋpak Piñkop da galak tosok uñun baŋ aŋek egipni. Ji yanj ani kaŋ, Piñkop bamisi gawak imdanj.

² Ji miktím amin̄ da tilagon dima egipni. Ji yum kaňakwa Piñkop da nandak nandakji paŋkaluk aban aŋpakji kisi kalugisak. Yanj ani kaŋ, Piñkop dakon galaktokni tagi nandaba pisokdisak. Aŋek aŋpak tagisi gat, ae aŋpak Piñkop da si galak tosok gat, ae aŋpak gwaljigí míni uñun tagi nandaba pisokdisak.

Piñkop da pi kokwinik nimisak uñun tagisi anerj

³ Piñkop da nak do aŋpak tagisi aŋ namínej pi namgut, do ji kalonj kalonj yanj dayisat. Ji disi do dima nandaba wigisak. Piñkop da nandanj gadat

damisak uñun da arıpmon aŋpakji kokwinigek disi do “nin nianen amin?” yaŋ do nandani.

4 Nin nandamanj, giptimnин kalonjı mani diwatni morapmi, ae pini kalonjı dıma aŋ.

5 Yaŋjin, nin miŋat aminyo morapmi mani nin Kristokon giptim kalonjı agimanj. Ae nin kisi giptim kalonjı dakon diwatni da ekwamanj.

6 Piŋkop da nandaŋ yawotni do aŋek but galak do pi ɻwakŋwat ɻwakŋwat nimgut. Do amin kinda kombi gen yosak do pi imgut kaŋ, nandaŋ gadatni taŋ imisak uñun da arıpmon kombi gen yosak.

7 Amin kinda paŋmuwukbi paŋpulugosak do pi imgut kaŋ, tagisi paŋpulugosak. Ae amin kinda yoyiŋdet pi imgut kaŋ, yoyiŋdet pi aŋ kimotjak.

8 Ae amin kinda amin but paŋteban ak pi imgut kaŋ, amin but paŋteban ak pi uñun aŋ kimotjak. Ae amin kinda wadak wadak amin paŋpulugosak do pi imgut kaŋ, yo morapmi yomjak. Ae amin kinda kila amin pi imgut kaŋ, kila amin pi uñun do tapmimni kisi paregek asak. Ae amin kinda amin do bupmi nandaŋek paŋpulugok pi imgut kaŋ, kisik kisigon da paŋpulugosak.

Nin amin do but dasi galak taŋ yomneŋ

9 Ji amin do but dasi galak taŋ yominj kimotni, topmon da dıma ani. Ji aŋpak yokwi do nandaba yokwisi asak. Aŋek aŋpak tagi banj pabidanj kimotni.

10 Ji disi dakon notji do but dasi galaktan yomanj uñudeŋ gin Piŋkop dakon miŋat aminyo do but dasi galak taŋ yomni. Aŋek disi do nandaba nianj

wigisak uñun si yapmañek notji do madepsi nandaba wukwan yomiñ yomiñ ani.

11 Ji kurak togı mini pisi aŋ kimotni. Butjikon Telagi Wup da kindap da yan soňek paňtagap aban Amin Tagi dakon pi aŋ kimotni.

12 Ji nandan teban tanek Amin Tagi da yo tagisi aŋ damjak do jomjom aŋ, do kisik kisik aŋek egipni. Ae jiŋi noman tan daba kaŋ, butji yawori taňakwa tebaisi atni. Bisapmi bisapmi bisit aŋ kimotni.

13 Piňkop dakon miňat aminyo yo do wadak wadak aba kaŋ paňpulugoni. Ae amin kokup ɻwakŋwarikon da apba kilani aŋek paňpulugoni.

14 Amin da yokwi aŋdamni kaŋ, Piňkop da yo tagisi aŋyomjak do bisit iyini. Paňupbal asak do bisit dima iyini.

15 Ji kisik kisik aŋ amin gat kisik kisik ani, ae kunam takgaň amin gat kunam tatni.

16 Ji kalon kalon but kalonjón da egipni. Disi do nandaba dima wigisak. Aŋek amin piňbi ekwaň gat egip do dima kurak toni. Ji man pawigik dima ani.

17 Amin da yokwi aŋ daba kaŋ, kobogi do yokwi dima aŋ yomni. Miňat aminyo da dabilon ji aŋpak tagisi banġin aŋakwa dandani.

18 Ji gat but kalon egip do nandan kaŋ, amin morap kisi gat but kalonjón da egip do pi madepsi ani.

19 Not kabino, amin da yokwi aŋ damni kaŋ, yokwi kobogi dima aŋ yomni. Piňkop da butjap nandan yomjak do bikkibik imni. Nido Piňkop gen papiakon Amin Tagi da yan yosok:

12:12: 1Tes 5.16-18 **12:13:** Ibr 13.2 **12:14:** Mt 5.44; 1Ko 4.12

12:16: YT 3.7 **12:17:** 1Tes 5.15 **12:19:** GT 32.35; Mt 5.39

“Kobogi yomyom uñun nak dakon pi.

Yo yokwi awit dakon kobogi nak da naga yomdisat.”

20 Do ji kobogi dimasi yomni. Piñkop gen papia da yanj yosok:

“Uwalgo jap do aban kanj, jap ibi.

Ae pakbi do aban kanj, pakbi ibi.

Yanj abi kanj, anjpak yokwini do nandañek mayagi pakdisak.”

21 Ji yum kañakwa yokwi da dima pabiñ depjak. Anjpak tagisi banj aŋek yokwi pabiñ yopni.

13

Nin gapman da yonjamgwan egipneñ

1 Amin morap nin gapman dakon pi amín da yonjamgwan egipnen, nido gapman kinda iyi dima noman tagit. Kisi morap Piñkop da pañalon agit.

2 Yanđo, amín kinda gapman dakon pi amín dakon gen pabiñ yopmañdak kanj, uñun amín Piñkop da amín manjiñek pikon yopgut uñun banj kwen wigik aŋ yomisak. Yanj ani amín kwen wigik awit dakon kobogi do yo yokwisi tímítdañ.

3 Nandani, gapman dakon pi amín uñun amín kilegi ekwañ uñun pañpasol ak do dima ekwañ. Unjun amín anjpak yokwi aŋ uñun pañpasol ak do ekwañ. Do ji gapman do pasol pasol dima ak do nandañ kanj, anjpak tagisi banjın aŋakwa gapman da manji pawigisak.

4 Gapman uñun Piñkop dakon oman amín. Uñun ji pañpulugaňba tagisi egipni do ekwañ. Mani ji yokwi ani kanj, sisi pasolni, nido emat agak siña

isal dîma abidoñ. Uñun da amîn yokwi aba Piñkop da japmi nandanek kobogi yom do nandisak amîn uñun kobogi yom do ekwanj.

⁵ Yañdo, nin gapman da kobogi yokwi añnimdisak uñun do pasalek geni guramitneñ. Ae uñun gîn dîma, butningwan da suñ kinda dîma añek kilegisi ekwamanj yañsi nandanenj do añek geni guramitneñ.

⁶ Mibili yan do ji gapman do takis yomanj, nido gapman dakon pi amîn uñun Piñkop dakon oman amîni ekwanj, ae uñun toktogisi pini añkimokgoñ.

⁷ Amînon goman morap agil uñun sopbi. Takis mibili mibili yopyopmi uñun yopni. Ae kila amîn mibili mibili morap do gawak yomiñek man madep yomni.

Nin amîn morap do but dasi galak tañ yomneñ

⁸ Jikon gomanji kinda dî tañ dabani. Gomanji kalonjî kîndagin tagit da tosok uñun ji da arîpmî dîma sopsopmi. Goman uñun amîn do but dasi galak tañ yomni. Nido amîn kinda amîn do but dasi galak tañ yomisak uñun gen teban yol kîmokdok.

⁹ Gen teban da yan yosok:

“Yumabi dîma ani.

Amîn dîma dapba kîmotni.

Kabo dîma noni.

Ae pîndak galaktok dîma ani.”

On gen teban gat ae gen teban diwarî tonj uñun gen teban kalonjî kinda dagin kisi tîmîkdak. Gen teban uñun yan:

“Gaga do but dasi niañ galak tosol, uñudeñ gin amín do but dasi galak tañ yobi.”

10 Amin kinda amín do but dasi galak tañ yomísak uñun amín amín do añpak yokwi díma anyomísak. Yanđo, amín kinda amín do but dasi galak tañ yomísak uñun gen teban yol kímokdok.

Nin añpak kilegisi ban anej

11 Ji yan añek egipni, nido on bisap ekwamanj uñun disi nandañ. Abisok uñun dipminon da pidot pidot bisap, nido Piñkop da nin abiñ timitdisak dakon bisap kili uñun kwañ tosok. Kalip Yesu nandañ gadan imgumar bisapmon uñun bisap dubagikon tagit, mani abisok kili kapmat tosok.

12 Pilin kili uñunjok mudokdisak, aňakwan wiša yo kisi kili uñunjok dagokdisak. Yanđo, nin pilin tuk dakon aňpak yokwi morap yopmanek teñteñi dakon yo ban pasik yan panen.

13 Nin amín da gildaron akwañ uñudeñ aňpak kilegisi ban añek egipneñ. Nin jap pakbiyo madep añek pakbi teban nañek but upbal añek díma egipneñ. Ae yumabi aňpak mibili mibili gat, ae aňpak iňani mibili mibili gat díma anen. Ae gen emat gat, ae pindak galaktok gat díma anen.

14 Ji Amín Tagi Yesu Kristo imal nañ yan pani. Ae but kalip dakon galaktok yol do nandak nandak díma ani.

14

Nin amín dakon aňpak kokwin díma anen

1 Amín kinda nandañ gadat asak, mani nandañ

13:10: 1Ko 13.4-7 **13:11:** Ep 5.14; 1Tes 5.6-7 **13:12:** 1Jn 2.8

13:13: Lk 21.34; Ep 5.18 **13:14:** Ep 5.11 **14:1:** Ro 15.7

gadatni dima teban tagit kanj, uñuden amin kokwin dima aŋek but dasi abidoni. Mani uñun gat aŋpak diwari agagi bo dima agagi uñun do ji gen emat dima ani.

² Amin kinda uñun nandaŋ gadatni tebai, do jap morap kisi tagi nosok. Mani amin kinda uñun nandaŋ gadatni tebai dima, do bit kilapyo dima nosok.

³ Do jap morap kisi tagi nosok amin uñun bit kilapyo dima nosok amin do nandaba yokwi tok dima asak. Ae bit kilapyo dima nosok amin da jap morap kisi nosok amin do yokwi asak yan dima nandisak. Nido Piŋkop da uñun aminyo kisi kili abidagit.

⁴ Gak namin da amin kinda dakon oman amini dakon aŋpakti kokwin asal? Pi tagi asak bo ae yokwi asak, uñun amin tagini dagin yogogi. Mani uñun tebai tagi atjak, nido Amin Tagini da iyi anteban aŋakwan tebaisi atjak.

⁵ Amin kinda gildat kinda do uñun gildat telagisi yan nandaŋek uñun gildat da gildat diwari yap-majdak yan nandisak. Ae amin kinda da gildat morap kisi arip gin yan nandisak. Amin kalon kalon uñun butnikon da ni nandak nandak naŋ abidosok uñun tebai abidaŋek atjak.

⁶ Amin kinda gildat kinda naŋ tilak aŋek uñun gildaron Piŋkop gawak imisak kanj, uñun Amin Tagi do nandaŋek asak. Ae jap morap kisi nosok amin, uñun Amin Tagi do nandaŋek nosok, nido Piŋkop ya yan iyiniek nosok. Ae bit kilapyo dima nosok amin, uñun Amin Tagi do nandaŋek Piŋkop ya yan

iyiniek nosok.

⁷ Nandani. Ninon amin kinda iyi dogin dima egisak, ae kimot ak do iyi dogin dima kimokdok.

⁸ Nin kalugi ekwamañ kañ, Amin Tagi man madep im do ekwamañ. Ae nin kimotneñ kañ, Amin Tagi man madep im do kimotdamañ. Do kalugi egipneñ bo kimotneñ, nin Amin Tagi dakon gin.

⁹ Kristo uñun amin kimakbi ae kalugi ekwañ uñun kisi dakon Amin Tagini egip do anek kimakgit da ae pidagit.

¹⁰ Do gak nido notgo dakon aŋpak kokwin asal? Ae nido nandaba yokwi tok aŋ imisal? Nandani. Nin kisi morap Piňkop da gen pikon atdamañ.

¹¹ Uñun do Piňkop gen papia da yañ yosok: “Nak Amin Tagi da bamisi yosot, amin kisi morap da ɻwakbeñ aŋnamdañ.

Aŋek kisi morap da nak do Piňkop bamisi yañ yokdañ.”

¹² Do nin kisi kalon kalon aŋpak morap agiman dakon mibili Piňkop iyikdamañ.

Nin notnin yokwikon moni do pi dima anej

¹³ Yañdo, nin notnin dakon aŋpak kokwin dima aŋ aŋ anej. Nin nandak nandak tagisi ban paŋek notnin kinda yokwikon mosak dakon pi dimasi anej.

¹⁴ Amin Tagi Yesu da nandak nandakno aban pisankwan yanşı nandako p̄isosok, jap kinda nono Piňkop da nandaban yokwi tosak uñun dima tosok. Mani amin kinda jap kinda dima noknogi yañ

14:8: Gal 2.20 **14:10:** 2Ko 5.10 **14:11:** Ais 45.23; Pil 2.10-11

14:14: Ya 10.15; Tit 1.15

nandisak kañ, dimasi nosak, nido jap uñun do iyi dima noknogi yan nandisak.

15 Notgo da jap kinda dima noknogi yan nandisak, uñun gak da nañek butni añupbal asal kañ, gak notgo do but dasi dima galak tañ imisal. Kristo uñun notgo do kimakgit, do japmon da butni dima añupbal abi.

16 Gak añpak kinda do tagisi agagi yan nandisal kañ, kañ kimokgi. Uñun añpak do añek notgo añupbal abi amin da añpak uñun do añpak yokwi yan di yanbam.

17 Nandani, Piñkop dakon Amín Kila Agakni uñun jap pakbiyokon dima tosok. Amín Kila Agakni uñun añpak kilegi, ae but yawot, ae Telagi Wup da kisik kisik pañalon añañimisak uñudon tosok.

18 Amín kinda uñun añpak yolek Kristo dakon pi asak, uñun Piñkop da kañban tagisi añañakwan amin da nandaba wukwan imdan.

19 Yañdo, nin añpak but kalon pañalon asak, ae añpak notnin tagi pañteban agagi uñun bañ yolek ari kímotneñ.

20 Jap dogin añek Piñkop da aminon pi tagisi asak uñun dima añupbal ani. Jap morap kisi noknogi gin, mani gak da jap kinda nañaki uñun do añek notgo dakon nandañ gadatni wítdal kísak kañ, gak yokwi asal.

21 Gak bít kílapyo bo wain noki, bo ae yo díwari gat añañapo notno mosak yan nandisal kañ, uñun añpak dima abi.

22 Nandañ gadat añek uñun yo morap do niañ

nandisal uŋun Piŋkop gat jil dakon yo. Amin kinda yo kinda do tagisi nandanek burikon da nak yokwi dima asat yan nandisak amin kisik kisik tagi asak.

23 Mani amin kinda but bamot anek jap kinda nosak kaŋ, uŋun gulusuŋ asak, nido nandan gadaron da dima nosok. Nandan gadatninon da anpak morap amin da dima agagi yan nandanek aman, uŋun yokwi aman.

15

Nin Kristo yol kimotneŋ

1 Nandan gadatnin tebai amin nin da nandan gadatni dima teban tanbi amin paŋpulugoneŋ. Nin nin do gin nandanek kisik kisik pak do dima nandaneŋ.

2 Nin notnin paŋpulugono kisik kisik paŋek nandan gadatni teban toni do pi anen.

3 Nido Kristo yo kisi iyi kisik kisik pak do dima nandagit. Piŋkop gen papia da uŋun do yan yosok: “Piŋkop, gak do yanba yokwi tok awit uŋun gen da nak yo kisi abidosok.”

4 Gen morap kalip Piŋkop gen papiakon mandabi uŋun da nin niyindetjak do mandawit. Gen uŋun da butnin paŋteban anjakwan tebaisi agek Piŋkop da abiŋ timitjak uŋun do jomjom anek egipneŋ.

5 Piŋkop da nin dima alek toneŋ do tapmim nimiŋek butnin paŋteban asak. Uŋun da ji paŋpulugaŋban Yesu Kristo yol kimagek but kalonſi egipni dosi nandisat.

6 Añek ji Amin Taginin Yesu Kristo dakon Piñkopni ae Datni uñun but kalon ae gen kalonjon da mani anķisini do nandajek bisit asat.

Kristo da Juda amin gat ae Amin Nwakñwari Kabí gat kisi paŋpulugagít

7 Kristo da but dasi nandajek ji timikgit, do jiyo yan gin notji but dasi timik timik ani. Yan añek Piñkop man madep imni.

8 Ji yan ani, nido nak yan dayisat, Kristo uñun Juda amin dakon oman amini dagagit. Añek Piñkop uñun gen bamı yogok amin yan yolik do añek babikni do yan teban tok aŋ yomgut uñun aripmisi agit.

9 Yan añek Amín Nwakñwari Kabí da Piñkop dakon bupmíni do nandajek mani anķisini do nandagit. Piñkop gen papia da uñun do yan yosok: “Yanđo, nak Amín Nwakñwari Kabíkon mango yan anķiskeñ.

Añek gak dakon man awigik do kap yokenj.”

10 Ae Piñkop gen kinda da yan yosok:

“Amín Nwakñwari Kabí ji Piñkop dakon amín kabí gat but galaksi nandajek kísik kísik ani.”

11 Ae timi kindakon yan yosok:

“Amín Nwakñwari Kabí ji Amin Tagi anķisini.

Miňat amín morapyo miktimi miktimi ekwan ji mani anķisini.”

12 Ae Aisaia yo kisi da yan yagít:

“Jesi da kabikon da gugi kinda wikdisak.

Uñun da miňat amín yo miktimi miktimi ekwan kilani akdisak.

Amin Nwaknjwari Kabì da uñun amìn da panjulugosak do nandañ teban tanek jomjom anek egipdañ."

¹³ Yo tagisi timitneñ do jomjom aman uñun Piñkop da uñun nim do yan teban tok agit. Egip egipji uñudon tosok yañsi nandañ iminjakwa uñun da kisik kisik ae but yawot dabán butjikon tu-gosak, ae Telagi Wup da tapmimon yo tagisi dam do yan teban tok agit uñun timitdamañ yañsi nandani dosi nandisat.

Pol da iyì pi agit uñun do yagìt, ae Rom amìn do gìldatni tagì yomgut

(Kìlapmi 15.14-16.27)

Pol da iyì pi agit do but galaksi nandagit

¹⁴ Not kabino, ji bisapmi bisapmi anpak tagisi bangin añ yañsi nandañ damisat. Ae nandak nandak arípmi timikgwit, do notji yoyiñdet tagì añ añ ani.

¹⁵ Mani nak butji pabo pisanjakwa gen diwari aesi nandani do gen diwari tebaisi banj mandañ damisat. Nido Piñkop da nandañ yawok namijek

¹⁶ nak Yesu Kristo dakon pi amini egek Amìn Nwaknjwari Kabikon pi abej do nak manjigit. Nak uñun pi anek Piñkop dakon Gen Bin Tagisi yan tenjenok anek mukwa sogok amìn kinda da yan egisat. Egek nak Amìn Nwaknjwari Kabì banj Piñkop da paret si galak tosok yombem kinda nañ Piñkop do imisat. Iminjapbo Telagi Wup da partelak asak.

¹⁷ Yañdo, nak Yesu Kristokon gadako Piñkop dakon pi agimak uñun do butgalaksi nandisat.

18 Nak yo kinda do dîma yokdisat. Kristo da tapmîm namiñakwan Amîn Nwakñwari Kabîkon pi aŋapbo but tobil aŋek Piŋkop gen guramikgwit uŋjun dogin yoken. Nak gen yagim ae pi agim,

19 ae Telagi Wup da tapmîmon wasok tapmîmi toŋ mibili mibili agim. Yaŋ aŋapbo pindagek but tobil awit. Nak Jerusalem da wasanjek Kristo dakon Gen Bin Tagisi dakon gen morap yaŋ tenṭeŋanapbo Ilirkum Provinskon kîgit.

20 Nak Kristo dakon man dîma nandaj amîn kabîkon Gen Bin Tagisi yaŋ tenṭeŋok abej dosi nandagim da nandaj egisat. Nak amîn da gwak kili mawiron yut ak do dîma galak tosot.

21 Piŋkop gen papia da yosok uŋudeŋ akdosi nandisat. Uŋjun yaŋ yosok:

“Amîn gen bini dîma yoyiwit amîn da uŋjun kokdanj, ae gen bini dîma nandawit amîn da nandaj pîsokdaŋ.”

22 Pi uŋjun da bisap morapmi nak abiſiñakwan ji abiŋ dandaken dakon bisap mini.

Pol da Rom amîn pindagek Spen kîk do nandagit

23 Mani idon amîn da Kristo dakon gen bin kili nandawit, do nak idon pino mîni, ae bîlak morapmi nak ji dandak do si nandagim da nandisat.

24 Yaŋdo, nak Spen miktîmon kikeŋ bisapmon obiŋ ji dandajek don kikeŋ dosi nandisat. Nak ji gat bisap pîsipmisok egipneŋ uŋjun da kîsîk kîsîk namiñakwan uŋjun da kwenon aŋpulugaŋba Spen kikeŋ do galak tosot.

25 Mani abisok nak Jerusalem kinék telagi pañmuwukbi kabí pañpulugokeñ.

26 Pañmuwukbi Masadonia ae Akaia provins bamoron ekwañ uñun da Jerusalem telagi pañmuwukbi kabíkon wadak wadak amin ekwañ uñun pañpulugok do tagisi nandañek moneñ pañmuwukgwit.

27 Uñun ak do tagisi nandawit, nido gomani Juda aminon tosok uñun sopsopmi. Juda amin da Amín Nwakñwari Kabíkon Piñkop dakon yo tagisi añañabíñ yomgwit, do Amín Nwakñwari Kabí da Juda amin do giptim dakon yo tagisi dí pañpulugoni kañ tagisi.

28 Nak Jerusalem amin do moneñ yomyom pi abo daganakwan Spen kik do obinék ji dandaken.

29 Ae nak nandisat, jikon opben bisapmon Kristo dakon gisamni nagon madepsi tugañ naban uñun da ji tagisi pañpulugokdisak.

30 Not kabí, Amín Tagí Yesu Kristo do nandañek, ae Telagi Wup da amin do but dasi galak tañ yomyom añañak pañalon asak, uñun do kisi nandañek nagon sañberja Piñkop do bisit añ kimotneñsi.

31 Bisit aba Judia miktímon nandañ gadat díma aña amín da nak díma abiñoni. Ae bisit aba telagi pañmuwukbi Jerusalem ekwañ uñun da nak da pañpulugok do pi asat uñun do galagisi nandani.

32 Yañ kañ Piñkop da galak tosagon nak kisik kisigon da jikon opbo kisin da tapmím paneñ.

33 Piñkop dakon but yawotni ji kisikon tosak do bisit asat. Uñun asi.

15:25: 1Ko 16.1-4 **15:26:** Ya 24.17; 1Ko 16.1; 2Ko 8.1; 9.2.12

15:27: 1Ko 9.11 **15:29:** Ro 1.11 **15:30:** 2Ko 1.11; Kol 4.3;
2Tes 3.1

16

Pol da miñat amin morapmí do gildatni tagí yomgut

¹ Nak nandañ gadat miñat saminin Pibi dakon mibili do dayikdisat. Uñun miñat tagisi kinda, pañmuwukbi Senkria kokupmon ekwañ uñun dakon oman miñatni egisak.

² Uñun da miñat amínyo morapmí gat ae nak gat kisi pañpulugagít, ae uñun Amín Tagí dakon miñat kinda, do but dasi abidoni. Uñun añpak da telagi pañmuwukbi dakon anpaksi asak. Ae yo nido wadak wadak asak uñun anpulugoni.

³ Gildatno tagí Prisila gat Akwila gat do yomni. Uñun pi isalno Yesu Kristo dakon pi kalonjí aman.

⁴ Uñun nak kutnok do aňek pali kimakgímal. Do nak gin díma, Amín Nwaknjwari Kabi dakon pañmuwukbi morap kisi da uñun bamot do but galak nandañek ya yan yomañ.

⁵ Gildatno tagí pañmuwukbi uñun bamot da yutnon muwukgañ uñun do yomni.

Gildatno tagí notnosí Epenetus do imni. Uñun da mibiltok Esia Provinskon Kristo do nandañ gadañ ímgut.

⁶ Gildatno tagí Maria do imni. Uñun da ji pañpulugok do pi madepsi morapmí agít.

⁷ Gildatno tagí Andronikus gat ae Junias gat do yomni. Uñun bamot nak dakon diwatno, nak gat kisi dam tebanon egipgumanj. Uñun yabekbi kabikon man madepni tonj. Uñun da mibiltok Kristo nandañ gadañ ímgumal, aňakwal nak don nandañ gadat agím.

⁸ Gildatno tagi Ampliatus do imni. Uñun Amin Tagi dakon amin kinda, do nak but dasi galak tanj imsat.

⁹ Gildatno tagi Ubanus do imni. Uñun pi isalno Kristo dakon pi kalonji amak. Ae notnosi Stakis kisi do gildatno tagi imni.

¹⁰ Gildatno tagi Apeles do imni. Uñun Kristo yolyol aminsi kinda yan kawit.

Gildatno tagi Aristobulus da yutnon ekwañ amin do yomni.

¹¹ Gildatno tagi Erodion do imni. Uñun nak dakon diwatno kinda.

Gildatno tagi Nasisus dakon diwatni Amin Tagi da kabikon ekwañ uñun do yomni.

¹² Gildatno tagi Tipina gat ae Tiposa gat do yomni. Uñun miyat bamot Amin Tagi dakon pi madepsi amal.

Gildatno tagi notnosi Pesis do imni. Uñun miyatyo kisi da Amin Tagi dakon pi madepsi agit.

¹³ Gildatno tagi Rupas do imni. Uñun Amin Tagi yol kimokdok. Ae gildatno tagi meni do kisi imni. Uñun nak dakon meñno kisi egipgut.

¹⁴ Gildatno tagi Asinkritus, ae Pegon, ae Emes, ae Patobas, ae Emas gat, ae nandañ gadat amin diwari uñun gat ekwañ uñun do yomni.

¹⁵ Gildatno tagi Pilologus gat, Julia gat, ae Nerus gat sami gat, ae Olimpas gat ae telagi pañmuwukbi morap uñun gat ekwañ uñun do yomni.

¹⁶ Ji pañmuwukbi diwari do but dasi galak tanj yomañ yan yolkdo, kisitni iligek si bedoni.

Kristo dakon pañmuwukbi morap da gildatni tagi yipba jikon obisak.

Amin diwari da pañmuwukbi tuwil do pi an

17 Not kabì, amìn diwari da ji da gen abidawit uñun abin yipmanèk jikon pidok pidok ae jigiyo pañalon an. Uñun amìn do kañ kimotni do tebaisi dayisat. Ji uñun da dubagikon egipni.

18 Uñun amìn Amìn Taginin Kristo dakon pi bañ dima an. Uñun giptim dakon galaktok bañgin yolgañ. Uñun nandañ kokwini miñi amìn pañgalak aba gen toptopmi do nandañ gadat an.

19 Ji Piñkop dakon gen guramik kimokgonj dakon geni amìn kisi da kili nandawit, do nak ji do but galaksi nandisat. Mani nandañ kokwin tagisi anek anpak tagisi bañgin timigek anpak yokwi dakon nandak nandak jikon kinda dima tosak do nandisat.

20 Kili uñunjok Piñkop but yawot nimisak uñun da Sunduk kandap gibañninon yipban bamono suligikdisak.

Amìn Taginin Yesu dakon nandañ yawotni jikon tosak do bisit asat.

Amin diwari da gildatni tagi Rom amìn do yopg-wit

21 Pi isalno Timoti da gildatni tagi damisak. Ae nak dakon diwatno Lusias, ae Jeson, ae Sosipata uñunyo kisi da gildatni tagi daman.

22 Nak Tetius, Pol dakon gen abidañek papia on mandisat. Amìn Tagi da manon gildat tagi yan dayisat.

23-24 Gaius da gildatni tagi damisak. Uŋjun da nak gat ae paŋmuwukbi morap gat kisi yutnikon kilanin tagisi asak.

Erastas uŋjun kokup pap dakon moneŋ kila amini, ae notnin Kwatas da gildatni tagi ji do damamal.

Nin Piŋkop dakon man aŋkisiŋ kiŋmotneŋ

25 Piŋkop da nak da Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi dayisat uŋjun gen nan ji dakon nandanən gadatji tagi paŋteban asak. Gen Bin Tagisi uŋjun kalipsigwan pasili taŋ aŋ aŋ opgut.

26 Mani abisok Piŋkop da nomansi paŋteŋen asak. Kalipsigwan Piŋkop egip egip teban egisak uŋjun da kombi amin yoyiŋban geni mandawit. Nin miŋat amin morapyo miktimi miktimi ekwaŋ uŋjun da nandanən gadanən imiŋek geni guramitni do aŋek uŋjun gen baŋ dayamanj.

27 Uŋjun Piŋkop kalon gin nandanən kokwini tagisi. Yesu Kristo obakon da nin do yo tagisi agit, uŋjun do nandanek nin Piŋkop dakon man toktogisi aŋkisiŋ kiŋmotneŋ! Uŋjun asi.

**PINKOP GEN
The New Testament and Psalms in the Yopno Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long
Niugini**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106